

33 saveta za

DIGITALNE FOTOGRAFE

Saša Prudkov

Kratki saveti za snimanje boljih fotografija

U ovom članku daćemo vam nekoliko kratkih i elementarnih saveta koji, ako ih se pridržavate mogu značajno da poboljšaju vaše fotografije.

Neka pozadina ne bude napadna

Pozadina svojim sadržajem ne sme da odvlači pažnju od objekta snimanja. Jednostavna i nenametljiva pozadina ističe objekat. Da biste to postigli, često ćete morati da promenite ugao snimanja ili lokaciju.

Što bliže, to bolje

Postoji nepisano pravilo da što ste bliže predmetu snimanja, fotografija će biti bolja. Približavanje eliminiše nepoželjnu pozadinu koja odvlači pažnju od objekta snimanja. Neka vaše fotografije budu ispunjene jasnim i interesantnim motivom. Pre nego što se približite subjektu, proverite u uputstvu fotoaparata koliko se sa vašim fotoaparatom možete najviše približiti i dobiti oštru fotografiju. Mnogi point and shoot fotoaparati ne mogu da snimaju na udaljenosti koja je manja od 1,2-1,5m

Pomerite objekat snimanja iz sredine kadra

Pokušajte subjekat snimanje da postavite na jednu stranu, a ne uvek na sredinu. Na taj način dobićete dinamičnu kompoziciju koja je interesantnija za gledanje.

Neka i bliski objekti budu deo kompozicije

Kada snimate pejzaže i udaljene objekte, uključite u fotografiju i predmete koji su vam bliže. Bliski predmeti predstavljaju kontrast dalekim objektima i daju fotografiji dubinu i perspektivu.

Stopite se sa okolinom

Kada snimate ljude, potrudite sa da ih fotografišete dok rade nešto. Bitno je da ne

KAKO DA fotografirate dugu

Fotografija: [absolutewade](https://www.absolutewade.com)

Duga je jedna od prirodnih pojava koja ima moć da vas zaustavi u pokretu kada se odjednom pojavi u vreme kada to najmanje očekujete. Duge su prelepe - ali kako se dugu fotografira? U ovom članku pokušaćemo da damo odgovor na to pitanje.

Pronađite dugu

Ovo je najverovatnije najteži deo čitavog procesa fotografisanja duge. Njihovo pojavljivanje zavisi od velikog broja uslova i često se pojave bez ikakve najve ili predznaka.

Međutim, budite spremni na pojavljivanje duge ako su ispunjena dva uslova - kiša i sunce koje sija. Iz tog razloga one se često pojavljuju kada se približava oluja, kao i oko vodopada, vodoskoka i sličnih vodenih tvorevina.

Pozadina

Pošto su duge providne jedan od ključnih faktora o kojima morate da vodite računa je da njihova pozadina bude takva da budu istaknute što je više moguće. U idealnoj situaciji trebaće vam pozadina koja nije prenatrpana i koja sadrži uglavnom tamnije boje (tamni oblaci, planine i slično). Iako nije uvek moguće pronaći adekvatnu pozadinu - možda ćete ustanoviti da možete da promenite ugao pod kojim snimate ili da se fokusirate samo na deo duge koji se nalazi ispred odgovarajuće pozadine.

Kompozicija

Iako su duge prelepe - ono što je okružuje u najvećoj meri utiče na to da li će vaša fotografija duge da se ističe u odnosu na druge. To znači da je veoma važno da pažljivo osmislite vašu kompoziciju kada fotografirate dugu. Posebno obratite pažnju na sledeće faktore:

- Pozicioniranje - kako pozicionirate dugu (i ostatak pejzaža) u vašem snimku je veoma važno. Fotografska pravila kao pravilo trećine može da bude od koristi kada razmišljate o fokalnoj tački i vođenju pogleda posmatrača u vašu fotografiju.
- Krajnje tačke duge - tačka u kojoj duga dotiče zemlju /horizont je važna tačka u fotografiji duge. Ovo je prirodna tačka interesovanja zato vodite računa o njoj dok kadrirate fotografiju. Možda ćete želeti da zumirate na ovu tačku ili da brzo promenite poziciju kako biste je poravnali sa nekim drugim objektom u sceni.
- Različite perspektive - brzo eksperimentišite sa različitim fokalnim dužinama (ako imate različite objektivne ili zum objektiv). Širokougaoni objektiv koji može da uhvati čitavu dugu može da vam da predivne široke snimke - ali ne zaboravite da zumiranje na deo duge može takođe da da spektakularne rezultate. Posebno obratite pažnju na mesta u kojima se duga sreće sa drugim objektima - ili na početak i kraj duge.

Prednji plan

Nemojte da razmišljate samo o pozadini fotografije duge - uzmite u obzir i prednji plan. To može da kreira dodatne tačke interesovanja snimku i može da vodi oko prema tački fokusiranja. Takođe pazite da se u prednjem planu ne nađu neki objekti koji će nepotrebno da odvlače pažnju.

Višestruke duge

Imajte na umu da tamo gde ima jedna duga često se nalazi i druga - ili barem još jedan sloj preko prvog. Uključivanje obe duge u snimak može da da još interesantniji rezultat.

Polarizacioni filter

Ako imate polarizacioni filter eksperimentišite sa njim tako što ćete ga rotirati kako biste videli kakve efekte će imati na snimak. Ustanovićete da tako možete da dobijete različite zasićenosti boja, refleksija i nivoa kontrasta u snimku što može drastično da utiče na kvalitet fotografije i pomogne vam da se duga još više istakne.

Blenda

Biranje različitih blendi će imati manje uticaja na samu dugu a više uticaja na ukupni snimak. Birajte mali otvor blende i dobićete fotografiju u kojoj je veći deo scene u fokusu (veća će biti dubina polja).

Stativ

Stabilizovanje fotoaparata prilikom fotografisanja pejzaža je važno, ali je posebno važno kada fotografišete duge pošto se one često pojavljuju u tamnijim uslovima (kao predoluju) a ako koristite polarizacioni filter i mali otvor blende verovatno ćete trebati da upotrebite sporiju brzinu zatvarača. Naravno, fotografije duge nisu nešto što možete da

planirate, tako da ćete možda morati da nađete neke alternativne načine stabilizacije fotoaparata (kamen, panj, drvo, zid i tako dalje).

Kako da fotografišete na direktnom suncu

[Fotografija: code poet](#)

Zima je već nastupila i sve je manje sunčanih dana. Ali to nas ne sprečava da se polako pripremamo za proleće obiljeno sunčanim zracima i fotografisanje ljudi, dece i prirode. Međutim, lepota sunčanih dana donosi jedan problem za svakog fotografa koji stremi kvalitetnim snimcima - a to je fotografisanje na otvorenom pod direktnim suncem.

Snimanje na direktnom suncu može da proizvede fotografije koje imaju preveliki kontrast, oduvane svetle tonove, refleksiju svetla u objektivu i boje koje su previše jake. Takođe ako fotografišete portrete treba da se izborite sa subjektima koji žmirkaju na jakom suncu.

Dakle, šta fotograf može da uradi povodom toga?

Evo nekoliko brzih i jednostavnih saveta za borbu sa problemima vezanim za fotografisanje na otvorenom:

1. Pomerite se u senku

Neke subjekte (ili sebe) ćete moći da pomerite u senku. Ovo je posebno važno kada fotografišete portrete, jer ljude uvek možete da pomerite na drugu lokaciju. Ponekad su najbolja najjednostavnija rešenja.

2. Napravite sopstvenu senku

Ako vaš subjekt ne može da se pomeri (na primer, pravite makro fotografiju cveta) napravite sopstvenu senku. Ili upotrebite senku nekog drugog objekta (na primer možete da upotrebite kišobran, ili veliko parče kartona da biste blokirali sunce).

3. Upotrebite blic

Većina od nas je učila da sunce treba da bude iza nas kada fotografišemo kako bi subjekat bio dobro osvetljen. Fotografisanje sa suncem koje vam bije u oči može da dovede do

refleksije svetla u objektivu ili da dovede do toga da je subjekt suviše taman. Ali i ovde postoji spas u obliku upotrebe blica koji vam omogućuje da uklonite senke koje se skupljaju usled jakog kontrasta.

4. Upotrebite reflektor

Drugi način da se eliminišu senke nastale od jakog sunca je pomoću reflektora. Reflektori odbijaju svetlo od lica subjekta i omogućuju vam da snimate sa suncem koje vam bije u oči - isto kao kada koristite blic.

5. Promenite perspektivu

Ponekad pomeranje subjekta nije moguće - ali pomeranje oko njega može da vam da sasvim drugačiju sliku subjekta. Vi možete da se pomerite na drugu stranu subjekta, možete da ga fotografišete od gore, ili možete da se spustite skroz na zemlju i fotografišete ga od dole. Na taj način promenićete ugao pod kojim padaju sunčevi zraci na subjekat i dobićete njegovu sasvim drugačiju predstavu.

6. Upotrebite zaštitnu kapicu za objektiv

Smeta vam refleksija svetla u objektivu? Ako je vaš fotoaparat kupljen zajedno sa zaštitnom kapicom - izvadite je i upotrebite je. Ako je nemate - stvarno nije teško napraviti je od kartonske kutije - ili upotrebite sopstvenu šaku kao zaštitu od sunca. Samo se postarajte da vaša šaka i kapica ne upadaju u vidno polje objektiva fotoaparata.

7. Upotrebite filtere

Ponekad filteri mogu da budu od izuzetne koristi kada fotografišete na jakom suncu. Ja stalno nosim sa sobom polarizacioni ili (ND) filter. Polarizacioni filter će vam omogućiti da smanjite količinu svetla koje upada u objektiv, tako da ćete moći da koristite sporije brzine zatvarača i manju blendu, ako vam je bitno da imate veću kontrolu nad parametrima snimanja. Polarizacioni filter ima dodatni bonus u tome što vam omogućuje da imate određenu kontrolu nad bojama - pogotovo ako imate plavo nebo u fotografijama.

8. Igrajte se sa podešavanjem ravnoteže beline

Mnogi digitalni fotoaparati imaju mogućnost da biraju različita podešavanja ravnoteže beline. Iako vi možete da podesite ravnotežu beline tokom obrade (pogotovo ako snimate u RAW formatu) eksperimentisanje sa ravnotežom beline može da se isplati. Ja uvek fotografišem u RAW formatu a ravnotežu beline podešavam naknadno na računaru - ali neki moji prijatelji to rešavaju na licu mesta.

9. Merenje svetla

Direktno sunce otežava precizno merenje količine svetla u sceni. Ja u ovakvoj situaciji obično biram spot merenje svetlosti na mom DSLR fotoaparatu i merim svetlo na glavnom subjektu scene koju fotografišem (tačka fokusiranja). Alternativno možete da izaberete područje srednjih tonova za merenje ako želite da skoro sve bude dobro eksponirano. Proverite vaše snimke odmah nakon snimanja da biste utvrdili da li treba da promenite podešavanja (ako imate histogram na fotoaparatu upotrebite ga) a ako imate vremena napravite nekoliko snimaka sa merenjem svetlosti u različitim delovima scene kako biste kasnije mogli da izaberete najbolji snimak.

10. Birajte doba dana za fotografisanje

Većina nas nema vremena da sedi ceo dan i čeka savršeno svetlo - ali ako vi imate vremena, imajte na umu da doba dana može da ima presudan uticaj na kvalitet fotografije. Zora i sumrak su posebno dobra doba dana za snimanje pošto je direkcija i boja svetla upotrebljivija od svetla koje imate u podne.

11. Fotografišite siluete

Izreka "Ako ne možete da ih pobedite vi im se pridružite" može ovde sasvim dobro da se primeni. Ako vam jako sunce izaziva glavobolju - zašto ga ne biste iskoristili i pretvorili vaše subjekte u siluete na svetloj pozadini? Da biste dobili ovakve snimke merite svetlo na svetloj pozadini a ne na subjektu. Tako ćete dobiti fotografije u kojima je pozadina dobeo eksponirana a subjekti su skroz tamni.

KAKO DA fotografirate prirodu

U čemu je tajna fotografisanja prelepih fotografija prirode? U ovom članku daćemo vam nekoliko saveta koji će vam pomoći da počnete da se razvijate kao fotograf i vremenom postanete majstor za fotografisanje prirode.

Naučite da vidite svetlo

Tražite interesantne kombinacije boja, svetla, senki i tekstura. Najbolje svetlo je obično jutarnje svetlo (toplije, žuto), zatim svetlo u kasno popodne, ili u sumrak (toplije sa crvenim nijansama). Sredinu dana karakterišu guste senke i jak kontrast sa kojima senzori fotoaparata teško izlaze na kraj. Ako je pejzažna fotografija vaša velika strast, naučiti videti svetlo je najvažniji talenat, tojest veština koju treba da razvijete.

Probajte nove perspektive

Približite se cvetu ili kori drveta, možda samo na nekoliko inča. Pogledajte gore, pogledajte dole. Jedno važno pravilo je da uvek pogledate iza sebe, jer ponekad je najbolja fotografija ona pored koje ste prošli, ali ste je videli sa pogrešne strane. Zamrznite kretanje vodopada sa velikim brzinama zatvarača, ili ga zamutite sa sporim.

Neka glavni subjekat ne bude uvek u centru fotografije. Primenjajte pravilo trećina, postavljajući subjekat fotografije u levu ili desnu trećinu kadra.

Kada fotografišete pejzaže, dajte fotografiji dubinu tako što ćete uključiti u sliku kako bliske tako i udaljene objekte. Time ćete dobiti bolji osećaj veličine. Pronađite situacije u kojima bliski objekti obuhvataju udaljene objekte. Ne zaboravite da koristite stativ u ovim situacijama. To će vam omogućiti da koristite najmanju moguću blendu, kako biste dobili najveću dubinu polja.

Fotografija: [galja 99](#)

Približite se subjektu koliko je to moguće

Kada kažem da se približite mislim na to da se približite sasvim blizu. Još bliže. Ispunite scenu sa subjektom. Lako je biti daleko od subjekta, ali je teško prići veoma blizu. Kada ste u dilemi, pridite bliže. Mnogi početnici su šokirani kada vide svoje prve fotografije divljih životinja. Životinje koje su oni snimili nakon dugog i bolnog praćenja su male tačke koje se jedva prepoznaju.

Međutim, često ne postoji nikakva šansa da se ispuni scena sa subjektom bez dobrog telefoto objektiva. Takođe može da se desi da ste mogli da pridete bliže ali niste. Zašto? Prvo, niste uspjeli da identifikujete životinju. Malo sivog u moru zelenog... o pa to je nosorog u travi! A kada ste napokon videli životinju ona vam je skroz zaokupila pažnju. Blokiral ste sve opažaje oko nje i videli ste samo nju.

Ali fotoaparat ne može to da uradi. On pokazuje stvari onakvima kakve su, bez ikakvih ulepšavanja. Takođe treba da imate u vidu da kada fotografišete određenu scenu, vi je u stvari smanjujete. Na primer, kada vidite pticu veličine 4 inča, ona će biti velika samo 1/4 inča u standardnoj štampi. To svakako neće ostaviti isti utisak kao fotografije koje ste videli u časopisima. Zašto? Zato što profesionalni fotografi toliko priđu životinjama da mogu da naprave štampu koja je veća od samog života. Blizina je ono što impresionira posmatrača.

Kako da pridete tako blizu? Tajna je delom u strpljenju a delom u tehnici. Telefoto objektiv je obavezan deo opreme. Za profesionalne fotografije divljih životinja, trebaće vam najmanje 400 mm., 500 mm. ili 600 mm. telefoto objektiv. Ovi objektiv su nedostižni za većinu, jer su ekstremno skupi.

Ali telefoto objektiv od 200 mm. može da da dobre rezultate kod fotografisanja jelena i drugih većih životinja. Ali za manje životinje, 200 mm. nije dovoljno. Trebaće da stegnute kaiš jedno vreme ako želite da kupite telefoto objektiv od 300 mm. ili još veće žižne daljine.

Pored svega navedenog, mnogi fotografi koriste kamuflirana skloništa. To može da bude šator, zid od kamuflažnog materijala, kola, pa čak i prozor. Cilj je da divlje životinje same dođu do fotografa..

Jedan izuzetak od pravila blizine je fotografisanje pejzaža. Dok telefoto objektiv može da vam da interesantnu fotografiju planine ili potoka iz blizine, širokougaoni objektiv će najvernije odslikati ono što vidite. Vi ste sposobni da jednim pogledom obuhvatite ceo pejzaž, ali vaš fotoaparat može da obuhvati samo jedan njegov deo.

Koristite stativ gde god možete

Ovo je savet koji većina početnika ignoriše, ali vi nemojte. Kada se početnici u fotografiji sretnu, glavne prepirke se vode oko toga koja tela fotoaparata su najbolja. Profesionalci se prepiru oko toga koji stativi i glave su najbolji.

Nosite stativ sa sobom svaki put kada fotografišete. Mnogi telefoto objektiv ne mogu da se drže mirno bez stativa. Telefoto objektiv takođe dovode do gubitka dela svetlosnih mogućnosti, tako da ćete često trebati da koristite manje brzine zatvarača. Na brzinama zatvarača čije su vrednosti manje od fokalne dužine vašeg objektiva (na primer, 1/50 sekundi sa objektivom od 50 mm. ili 1/200 sekundi sa objektivom od 200 mm.), vi rizikujete da dobijete mutne fotografije. Takve greške možete da minimizirate tako što ćete prisloniti fotoaparat na nepokretne objekte kao što je stena ili drvo, ali to će vam dati samo jedan stop sporiju brzinu zatvarača nego u standardnoj situaciji.

Za početnike, bilo koji stativ će biti dobar. Ali što je stativ lakši, tim su veće šanse da ćete ga poneti sa sobom. Američki fotografi prirode često nose teške stativ, ali to rade samo zato što su kola za njih produžeci njihovog tela. Na mestima gde morate da idete peške, trebaće vam lagani tripod..

Putujte koliko god možete

Najbolje prilike za fotografisanje se pojavljuju samo u određeno doba godine. Zato budite spremni da putujete, da fotografišete svako mesto u vreme kada su prilike najbolje. Iako ćete možda želeti ponovo da odete u određeno mesto ali u drugo doba godine, kako biste kreirali reprezentativniji portfolio, postarajte se da prva poseta bude u najbolje vreme za fotografisanje.

Snimajte puno fotografija

Većina ozbiljnih fotografa prave veći broj fotografija istog subjekta, probajući različit uglove i ekspozicije. Sa današnjim digitalnim fotoaparatima, snimanje vas ne košta ništa. Kada prebacite slike na računar, izdvojte nekoliko najboljih, a ostale možete da poklonite lokalnom klubu ljubitelja prirode, ili nešto slično. Da biste mogli puno da fotografišete uvek nosite i dopunske memorisjke kartice sa sobom.

Vodite beleške

Kao i kuvanje, ako ne možete da zapamtite recept koji ste koristili kada vam je uspeo specijalitet, onda nikada nećete naučiti dovoljno da ga ponovo napravite. Srećom, digitalni fotoaparati beleže sve bitne podatke, kao što je ekspozicija, ravnoteža beline, blenda i slično, tako da možete kasnije da ih proučite.

Vežbajte rad sa fotoaparatom

Vežbajte rad sa fototaparatom sve dok on ne postane produžetak vašeg tela, tojest vaša druga priroda. Mnoge prilike u fotografiji prirode, i uopšte u fotografijia, kratko traju. Nećete biti sretni ako propustite odličan snimak samo zato što niste mogli da se setite gde se isključuje automatsko podešavanje ekspozicije. Zato nemojte da ograničite vašu fotografiju samo na prirodu; koristite vaš fotoaparat gde god i kad god vam se pruži prilika. Venčanja (ne vaše) su dobro vreme za vežbanje vaših instikata i refleksa.

Uživajte u vašoj fotografiji

Nemoje da se toliko zanesete fotografijom da zaboravite da uživate u onom što vidite. Fotografija je slaba zamena za to što ste tamo, zato uživajte u lepotama oko sebe. Neka fotografija bude deo zabave i uživanja, a ne krajnji cilj (osim ako ste profesionalni fotograf). Kako budete napredovali u radu, tako ćete sve više da delite vaša iskustva i zapažanja sa drugima [photo.net-ove Nature Photography stranice](#) nude najbolje resurse na Internetu.

Čitajte knjige

Postoji mnogo dobrih knjiga o fotografisanju prirode. Nemojte da se libite da ih kupite, pošto će vam pružiti mogućnost da sagledate fotorafisnaje pejzaža iz perspektive drugih fotografa i saznate nove "cake".

KAKO DA koristite programski režim rada na vašem DSLR fotoaparatu

Kupili ste digitalni SLR fotoaparat zato što ste mrzeli sporoću vašeg point-and-shoot fotoaparata. Dobra vest: Vaše fotografije su sada bolje! Loša vest? Vi znate da one mogu da budu još bolje - samo kada biste se usudili da napustite "auto" režim rada fotoaparata. To je kao da se šunjate po susedstvu u novom Mustangu koristeći samo prvu brzinu. E pa više nećete! Vreme je da preuzmete kontrolu, izađete na crtu i naučite šta sve možete da uradite pomoću programskog režima rada.

U auto (automatskom) režimu rada fotoaparat donosi sve odluke umesto vas. Naravno, vi kadrirate fotografiju i pritiskate okidač, ali ne morate da razmišljate o podešavanju ekspozicije, i da li da upotrebite blic ili ne; fotoaparat razmišlja o tim stvarima umesto vas. U većini slučajeva ovaj režim snimanja daje solidne rezultate, čak i ako fotografije nisu na zavidnom umetničkom nivou. Međutim, prebacivanje u programski režim rada, omogućava fotoaparatu da donosi neke odluke umesto vas, ali vama daje kontrolu nad tri bitna podešavanja: blicom, ISO osetljivošću i ravnotežom beline.

Hajde da počnemo! Prebacite fotoaparat u programski režim rada tako što ćete okrenuti dugme za biranje režima rada na "P", kao što je prikazano na slici gore.

Blic

Vaše opcije za blic su lako razumljive. Blic nikada neće automatski iskočiti i okinuti, bez obzira na to koliko je mračna scena. Umesto toga, vi ćete morati sami da ga aktivirate ako želite da ga upotrebite. Pa kada biste trebali da ga koristite? Tomovi knjiga bi mogli da se napišu kao odgovor na ovo pitanje, ali glavna stvar koju treba da razumete je sledeće: Naučite kako vaš fotoaparat radi i neće morati da koristite blic u problematičnim situacijama fotografisanja, a znaćete kada da ga upotrebite kako biste poboljšali scenu koristeći dodatno osvetljenje koje on nudi.

Evo na šta sam mislio. Ponekad je najbolje da upotrebite blic u situaciji u kojoj on nikada ne bi automatski opalio, kao što je fotografisanje portreta na otvorenom. U toj situaciji, svetlo blica eliminiše senke iz lica i dodaje atraktivan sjaj očima. Da biste sami isprobali ovu tehniku, ručno izbacite blic tako što ćete pritisnuti dugme za blic koje se obično nalazi sa leve prednje strane fotoaparata. Konsultujte uputstvo koje ste dobili sa fotoaparatom ako ne možete da ga nađete.

Suprotno od ovoga, jedna od najgorih situacija u kojoj možete da upotrebite blic, sa estetske tačke gledišta je situacija u kojoj je garantovano da će blic autoamtski okinuti: fotografisanje ljudi pod sobnim svetlom. Grubo i tvrdo svetlo blica može da dovede do toga da vaši subjekti izgledaju kao da su izašli iz groba, dok će njihovo okruženje biti suviše mračno.

Da biste izbegli blic u programskom režimu rada, nemojte ništa da radite. On će se aktivirati samo ako ga vi ručno aktivirate, zato jednostavno nemojte da pritisnete njegovo dugme. Ali kako da fotografišete u lošim svetlosnim uslovima ako ne koristite blic? Ako ne uradite ništa kako biste kompenzovali nedostatak blica, vaše slike će biti tamne i/ili mutne. Šta možete da uradite da biste to izbegli? Mnogo toga.

ISO osetljivost

Brzina zatvarača i veličina blende su dva ključna faktora koji određuju koliko će svetla ući u fotoaparata, ali danas nećemo govoriti o ovim podešavanjima. U programskom režimu rada fotoaparata sam bira ova podešavanja. Ali bez obzira na to ko bira podešavanja, ponekad brzina zatvarača i veličina blende nisu dovoljni da bi kompenzovali nedostatak blica u zatvorenim prostorijama. Međutim, ako povećate ISO osetljivost vašeg fotoaparata, vaš fotoaparata će biti osetljiviji na svetlo, što znači da će biti potrebno manje svetla da se dobije ispravna ekspozicija. Evo kako se to radi

Pritisnite i držite ISO dugme dok istovremeno rotirate komandno dugme. Videćete na LCD statusnom ekranu kako se menja ISO vrednost. Ako na vašem digitalnom SLR-u ne možete da nađete kako se podešava ISO osetljivost pročitajte uputstvo koje ste dobili zajedno sa fotoaparatom.

Za fotografisanje u zatvorenim prostorijama, probajte da povećate ISO na 800. Vi možete da odete (najverovatnije) do 1600 ili čak još više na nekim fotoaparatomima, ali postoji jedan problem: Što je veća osetljivost tim je veća i količina šuma koji može da uništi kvalitet slike.

Da li вреди povećati ISO osetljivost? Zavisi. Ponekad nećete želeti da dobijete izgled karakterističan za upotrebu blica, ili nećete želeti da privučete pažnju na sebe sa blicem, a u nekim situacijama ne bi vam ni vredelo da ga upotrebite - kao u situacijama kada je subjekat suviše daleko da bi blic bio od koristi. U ovakvim situacijama treba da se zapitate: Da li je malo šuma bolje nego da uopšte nemamo fotografiju? Na primer upotreba blica na rodendanskom slavlju sigurno neće dočarati atmosferu. Ali ako upotrebite ISO 800 sigurno ćete u tome uspeti.

Ravnoteža beline

Dakle rešili ste pitanje blica kao i slabih svetlosnih uslova tako što ste povećali ISO osetljivost fotoaparata. Šta sada? Postoji još jedna opcija koju vam programski režim rada pušta da se zezate sa njim.

Možda o tome nikada niste razmišljali, ali pored činjenice da napolju skoro uvek ima više svetla nego unutra, boje svetla se takođe razlikuju. Dnevno svetlo teži da bude plavksto, dok sobne svetiljke naginju ka žutoj boji. To obično nije problem pošto je vaš fotoaparatusposoban da kompenzuje ove razlike. Međutim, ako primetite da vaše slike imaju čudne boje, znaćete da vaš fotoaparatus ne odrađuje dobro posao i da je vreme da uzmete stvar u svoje ruke.

Pritisnite i držite dugme za ravnotežu beline i vrtite komandno dugme. Videćete kako se menjaju ikone na LCD statusnom ekranu, kao što je svetiljka, sunce, oblak i fluorescentna svetiljka. Siguran sam da znate kakve vrste svetlosnih izvora označavaju ove ikone. Probajte onu ikonu koja najbolje opisuje vaše svetlosne uslove.

Eksperimentišite! Mnogi ljudi vole da koriste podešavanje za oblačno nebo čak i kad napolju nije oblačno.

Pored automatskog podešavanja ravnoteže beline, postoji još jedno podešavanje koje treba da poznajete: ručno podešavanje reavnoteže beline. Ručno podešavanje ravnoteže beline nije jednostavno, ali može jako da se isplati. Možda ćete trebati da konsultujete uputstvo fototaparatusa za tačnu proceduru, ali ukratko radi se o sledećem: izaberite jedno od podešavanja ravnoteže beline koje smo gore opisali, zatim fotografišete nešto što je potpuno belo. Mnogi profesionalci nose sa sobom belo parče kartona baš za ovu namenu, ali bilo šta što je belo može da posluži. Ispunite ceo kadar sa belom površinom, tako da nikakva druga boja ne upada u scenu. Nakon što ste podesili ravnotežu beline pomoću ovog snimka, možete da napravite koliko god hoćete snimaka u datom okruženju i bićete sigurni da će boje biti verodostojne.

Zaključak

Čestitam! Upravo ste značajno proširili vaše horizonte u svetu digitalna fotografije i ušli u jedan novi svet. Ako vam je ovo previše informacija za prvi put, zapamtite sledeće: Uvek možete da se vratite na Auto režim fotografisanja. Pored toga, prebacivanje na programski režim snimanja ne znači da treba da uradite sve što smo ovde naveli. Ako želite samo da promenite ISO osetljivost, to je u redu. U tom slučaju nema potrebe da dirate blic ili ravnotežu beline.

Nemojte da zaboravite da vratite podešavanje ravnoteže beline na automatsko određivanje kada ste završili fotografisanje. Nema ničeg goreg od toga da naletite na potencijalno odličan snimak, snimite nekoliko fotografija samo da biste otkrili da sve fotografije imaju predivnu nijansu plave boje zato što je vaše podešavanje ravnoteže beline ostalo na parametrima koji su prilagođeni sasvim drugim svetlosnim uslovima.

Takođe nemojte da zaboravite da smanjite ISO osetljivost kada napustite situaciju sa lošim svetlosnim uslovima. Automatsko podešavanje ravnoteže i nisko ISO podešavanje su obično dobri za dnevne šetnju u potrazi za dobrim snimkom. Nakon izvesnog vremena ovo prebacivanje vrednosti će postati deo vas i bez razmišljanja ćete ga izvoditi.

KAKO DA koristite ručni režim rada fotoaparata

U ovom članku naučićete kako se koristi ručni režim rada sa digitalnim SLR fotoaparatom. Do sada ste već naučili da koristite blic, ISO osetljivost i ravnotežu beline. Ako niste, onda pročitajte prvo naše prethodne članke koji se bave ovim temama. Nakon što ste savladali navedene elemente i opcije rada sa digitalnim SLR fotoaparatom vratite se na ovaj članak da biste se upoznali sa detaljima vezanim za ovaj napredni režim fotografisanja. U ovom režimu rada naučićete kako se koristi veličina blende i brzina zatvarača. Pa hajde da krenemo. Prebacite vaš fotoaparat u manuelni (ručni) režim rada tako što ćete okrenuti dugme na gornjem delu fotoaparata na "M" podešavanje, kao što možete da vidite na slici gore.

U suštini, vaš fotoaparat je samo kutija sa rupom i senzorom za svetlo. Ako odgovarajuća količina svetla uđe kroz rupu i padne na senzor, vi ćete dobiti dobro eksponiranu fotografiju. Ako na senzor padne previše svetla, dobićete smeće. Vi već znate da u programskom režimu rada možete da kontrolišete osetljivost senzora tako što ćete promeniti ISO vrednost, ali u ručnom režimu rada vi takođe možete da kontrolišete i količinu svetla koja će doći do senzora. To radite pomoću zatvarača i blende.

Zatvarač

Zatvarač kontroliše koliko dugo će rupa na fotoaparatu biti otvorena. Ostavite je otvorenom duže vreme i puno svetla će ući unutra. Otvorite je za kratko vreme i manje svetla će doći do senzora. Toliko je to jednostavno!

Pa, ne baš. Ako imate veliku brzinu zatvarača vi možete da zamrznete brzi pokret, kao što je neki momentat u sportskom takmičenju, prštanje vode i slično. Loša strana? Mnogo manje svetla će ući u fotoaparat i vaša fotografija može zbog toga da ispadne tamna. Suprotno od toga, vi možete da upotrebite sporije brzine zatvarača kako biste kompenzovali loše svetlosne uslove - što je otvor duže otvoren, tim će više svetla ući, jel tako? Ali i ovo ima svoju manu. Sa manjim brzinama zatvarača veće su šanse da će se subjekat pomeriti dok je zatvarač otvoren, što može da dovede do zamućenja fotografije.

U automatskom i programskom režimu rada, fotoaparat sam odlučuje koju brzinu zatvarača će da upotrebi. Ponekad ćete dobiti rezultat koji ste želeli a ponekad nećete. Na primer, fotoaparat ne zna da vi želite da zamrznete pokret. Sve što on zna je da li dovoljna količina svetla ulazi u fotoaparat da bi se dobila optimalna ekspozicija.

Međutim, kada se fotoaparat nalazi u ručnom režimu rada, vi kontrolirate brzinu zatvarača kako biste dobili onakvu fotografiju kakvu želite.

Da biste promenili brzinu zatvarača u ručnom režimu rada, samo okrenite komandni točkić (1) i pratite kako se brojevi menjaju na LCD statusnom ekranu (2).

Blenda

Dok brzina zatvarača određuje koliko dugo će rupa u fotoaparatu biti otvorena, blenda određuje koliko će veliki biti otvor. Što je otvor veći, tim će više svetla ući u fotoaparat i pasti na senzor. Što je manja rupa, tim će manje svetla ući. Veličine blende se izražavaju u "f-stopovima." Da sve ovo bude još više zbunjujuće, veći broj f-stopa označava manji otvor, dok manji broj f-stopa označava veći otvor. To znači da $f/4$ označava veću blendu dok $f/11$ označava manju blendu.

Možda ćete u određenim situacijama želiti da upotrebite veću blendu, recimo $f/3.5$, da biste kompenzovali slabe svetlosne uslove, ali postoje određeni sporedni efekti o kojima morate da vodite računa: dubina polja, iliti DOF. Veći otvor objektiva (mali f-stop broj) daje veoma malu dubinu polja (DOF), dok manji otvor objektiva (veliki f-stop broj) vam daje mnogo veću dubinu polja (DOF).

Ali šta dubina polja, tojest DOF, označava? Dubina polja određuje koliko detalja u fotografiji će biti u fokusu. Ako imate veliku dubinu polja, onda će pored glavnog

subjekta i drugi objekti na različitim udaljenostima od vas biti u fokusu. Ako imate malu dubinu polja, onda će u fokusu biti samo glavni subjekat, dok će pozadina i drugi objekti na različitim udaljenostima od subjekta biti van fokusa, tojest biće mutni. Na primer, ako fotografirate portrete želećete da samo subjekat bude u fokusu a da sve ostalo bude mutno. U tom slučaju koristićete malu dubinu polja, tojest manju f-stop vrednost. Sa druge strane, ako fotografirate pejzaže, u većini slučajeva želećete da sve bude u fokusu. U toj situaciji koristićete veliku dubinu polja, tojest veću f-stop vrednost.

Kada radite u ručnom režimu rada, promenite veličinu blende tako što ćete pritisnuti dugme za blendu, rotirajte komandni točkić i pratite kako se vrednost menja na LCD ekranu.

Spajanje u jednu celinu

Dakle sada imate dva glavna parametra za upotrebu ručnog režima rada, brzinu zatvarača i veličinu blende, od kojih oba imaju istu svrhu: kontrolisanje količine svetla koja će pasti na senzor fotoaparata. Vi dobijate istu količinu svetla kada koristite veliku blendu i veliku brzinu zatvarača kao kada koristite malu blendu i malu brzinu zatvarača. Da li vam je to razumljivo? Ako imate veliku rupu koja je otvorena kratak vremenski period, to je isto kao kada imate mali otvor koji je otvoren duže vreme. U oba slučaja za rezultat ćete dobiti istu količinu svetla, tojest istu ekspoziciju.

Pa u čemu je onda razlika? Razlika je u sporednim efektima koje smo gore opisali. Ponekad ćete želeći veliku brzinu zatvarača kako biste zamrzli neku brzu akciju, a u nekoj drugoj situaciji ćete želeći veliku blendu kako biste dobili malu dubinu polja, i tako dalje. Ono što je vama bitno je da određena količina svetla uđe u fotoaparat, ali u ručnom režimu rada vi birate kako će potrebna količina svetla da dođe do senzora, na osnovu onoga što želite da dobijete na fotografiji.

U automatskom i programskom režimu rada fotoaparat obično bira neko srednje podešavanje veličine blende i brzine zatvarača, koje obezbeđuje dobru ekspoziciju i istovremeno izbegava ekstreme - kao i bilo kakav oblik kreativnosti.

Zapamtite da je i ISO osetljivost bitan faktor. Na primer, ako želite da fotografirate u zatvorenom prostoru neki sportski događaj, kao što je takmičenje u borilačkim veštinama, znate da vam treba velika brzina zatvarača. Ali takođe znate da pri takvoj brzini rizikujete da ne dobijete dovoljnu količinu svetla za dobru ekspoziciju. Šta da radite u takvoj situaciji? Povećajte ISO vrednost! U zatvorenom prostoru ima malo svetla, a veća ISO vrednost, kao što je 800, omogućuje da i manje svetla dube dovoljno za dobru ekspoziciju. Takođe treba da izaberete najveći otvor blende koji imate: f/3.5 uli čak f/2.8 ako imate. Ako uradite navedene stvari, moći ćete da dobijete dobru ekspoziciju čak i sa velikom brzinom zatvarača koja vam je neophodna da biste zamrznuli akciju. Vaša fotografija će možda da pati od malo više šuma, i male dubine polja koje će dovesti do toga da će sve iza subjekta biti mutno, ali šta ima veze? Bolje to nego da uopšte ne snimate fotografiju. Sve u fotografiji je vezano za pravljenje kompromisa.

Uzmimo drugi primer. Pretpostavimo da napolju snimate portret i to po svetlom sunčanom danu. Mala dubina polja je u ovom slučaju dobra. To što će sve sem vašeg subjekta biti zamućeno je dobro jer će tako pažnja u potpunosti biti usmerena na njega, zato podesite veliku blendu, najmanje $f/4$. Međutim, sa tako velikim otvorom, možda će previše svetla padati na senzor tako da će slika biti preeksponirana. Šta možete da uradite da biste rešili ovaj problem? Prvo, podesite fotoaparata na najmanju ISO vrednost. Drugo, postarajte se da brzina zatvarača bude veoma velika - probajte 1/1000 sekunde. Na ovaj način dobićete dobru ekspoziciju, čak i ako imate veliku blendu po svetlom sunčanom danu.

Ako vam ne uspe iz prvog pokušaja nemojte da se nervirate! Snimite sliku, pogledajte kako izgleda na LCD ekranu na zadnjem delu fotoaparata i promenite podešavanja u skladu sa rezultatima. Iskusni fotografi dobro procenjuju potrebna podešavanja za različite uslove, ali čak i oni proveravaju rezultat kako bi bili sigurni.

Prioritetni režimi rada

Sve ovo što smo rekli do sada je puno novih informacija koje treba zapamtiti. Podešavanje f-stopova, brzina zatvarača, i ISO osetljivosti dok istovremeno u glavi pokušavate da dobijete savršenu kompoziciju može da bude teško, pogotovo za početnike. Možda razmišljate da sve ovo zaboravite i držite se programskih režima rada, i uopšte se više ne udubljujete u način rada vašeg fotoaparata.

Nemojte da odustajete! Evo dve prečice koje će vam olakšati kalkulisanje koje treba da odradite, omogućujući vam da istovremeno dobijete fotografiju koju želite. Nemojte da me psujete što vam o njima nisam govorio odmah na početku. Dva režima rada o kojima govorim su prioritet blende ("A" ili "Av"), i prioritet zatvarača ("S" ili "Tv").

Pretpostavimo još jednom da fotografišete sportski događaj. Šta vam je najbitnije? Brzina zatvarača, pošto želite da zamrznete pokret. Jedini razlog zbog kojeg su vam bitna i druga dva podešavanja je da kompenzujete veliku brzinu zatvarača. Ako koristite prioritet zatvarača, vi možete da naredite vašem fotoaparatu da deo posla odradi umesto vas. Ako stavite komandni točkić na "S" vi govorite vašem fotoaparatu sledeće: "Ja određujem brzinu zatvarača, a ti podesi blendu umesto mene." Vi ćete i dalje trebati da izaberete ISO osetljivost, ali će fotoaparata da izračuna - na osnovu svetla u prostoriji i brzine zatvarača koju ste izabrali - koje podešavanje blende da upotrebi da bi dobio dobru ekspoziciju. Super, zar ne?

Brzinu zatvarača u režimu prioriteta zatvarača birate na isti način na koji to radite i u ručnom režimu rada: Rotirate komandni točkić i pratite brojeve na LCD statusnom ekranu.

Prioritet blende funkcioniše na istom principu. Kada fotografišete portret na sunčanom danu, šta vam je najvažnije? Blenda. Treba vam podešavanje koje će dati malu dubinu polja. Jedini razlog zašto menjate brzinu zatvarača je da biste obezbedili dobru ekspoziciju. Ali i ovde vi možete da naterate fotoaparata da odradi deo posla za vas. Ako

postavite komandni točkić na "A" vi kažete fotoaparatu sledeće: "Ja sam izabrao f/4, a ti odredi koja brzina zatvarača je potrebna da bismo dobili dobru ekspoziciju." To je sve što treba da uradite. Vi i dalje treba da izaberete odgovarajuću ISO vrednost, ali će brzina zatvarača biti automatski određena.

Pošto je blenda najvažniji parametar u režimu prioriteta blende, možda nećete morati da pritisnete dugme za blendu; jednostavno rotirajte komandni točkić i pratite brojeve na LCD statusnom ekranu.

Zaključak

Sada kada u teoriji znate sve što treba da znate, evo nekoliko stvari koje možete i koje treba da isprobate. Pronađite neku sportsku akciju: decu na skejtbordovima, vašu četku kako preskače konopac i slične akcione scene. Prebacite vaš fotoaparat u prioritet zatvarača i podesite ga na 1/800 deo sekunde ili još višlje. Izaberite veliku ISO vrednost ako se nalazite u zatvorenoj prostoriji ili je smanjite ako se nalazite na dnevnom suncu. Snimite fotografiju. Da li ste uspeli da zamrznete akciju? Ako je konopac koji preskače vaše dete zamućen, probajte da još povećate brzinu zatvarača. Ako vam slika ispadne tamna, još povećajte ISO osetljivost.

Nakon toga prošetajte se u parku sa prijateljem i snimite nekoliko portreta. Prebacite fotoaparat u prioritet blende i izaberite najveću blendu koju možete: najverovatnije je to f/3.5. Ispunite kadar sa vašim subjektom i snimite fotografiju. Da li ste dobili meku, zamućenu pozadinu na kojoj se vaš prijatelj dobro ističe? (probajte i sledeće: stavite prijatelja u senku i fotografišite ga sa blicem!)

A ako se osećate posebno hrabrim, pređite u ručni režim rada u kojem možete da kontrolišete i brzinu zatvarača i veličinu blende. Predlažem vam da koristite ručni režim rada samo kada ne žurite. Prošetajte se i fotografišite drvo ili klupu u parku. Ovakvi subjekti neće izgubiti strpljenje dok snimite četiri ili pet fotografija kako biste dobili savršeno podešavanje.

Ovladavanje brzinom zatvarača i veličinom blende nije lako, ali će zato rezultati opravdati uloženi napor. Razumevanje načina na koji oni funkcionišu omogućuje vam da kontrolišete ne samo količinu svetla koja ulazi u fotoaparat, već i da dobijete umetničke rezultate koje ste i želeli; možete da dobijete rezultate koje nijedan fotoaparat ne bi izabrao za vas. Zapamtite da možete da koristite i prečice u obliku prioriteta blende i prioriteta zatvarača. Oni će vam znatno olakšati život.

Čestitamo! Više niste samo pritiskač dugmadi, ne vi. I ne više. Sada ste dobro zagazili na put koji će od vas napraviti pravog fotografa. Sve što vam sada treba je praksa. Zato krenite i srećno fotografisanje!

Kompenzacija ekspozicije

Kompenzacija ekspozicije je funkcija fotoaparata koja vam omogućuje da korigujete ekspoziciju koju je izmerio svetlomer fotoaparata. Obično ovaj raspon podešavanja ide od +2 do -2 EV u 1/3 koracima.

Preciznije rečeno vi možete da podesite ekspoziciju koju je izmerio svetlomer tako što ćete reći fotoaparatu da dozvoli većoj količini svetlosti da uđe (pozitivna kompenzacija ekspozicije) ili da smanji količinu svetlosti koja će da uđe (negativna kompenzacija ekspozicije).

Tehnički gledano, vi možete da zapamtite izmerenu ekspoziciju, a onda se prebacite na Manual (ručni) režim rada i ručno je podesite, tojest korigujete.

U zavisnosti od toga kako vaš fotoaparat izvodi kompenzaciju ekspozicije (i režima snimanja koji ste izabrali), on može da podešava blendu dok brzinu zatvarača drži nepromenjenom, zatim može da podešava brzinu zatvarača dok blendu drži nepromenjenom, ili može da podešava i blendu i brzinu zatvarača. Na mom fotoaparatu, fotoaparat prvo koriguje blendu dok brzinu zatvarača ne menja. Kada više ne može da koriguje blendu, onda počinje da koriguje brzinu zatvarača.

Recimo da svetlomer izmeri brzinu zatvarača od 1/125 sekunde i blendu od F4.0. Kada podesim fotoaparat na +1EV kompenzaciju ekspozicije, blenda se otvara za 1 f-stop (na F2.8), dok brzina zatvarača ostaje nepromenjena (1/125 sekundi). Dakle ja sam namerno podesio fotoaparat da preekspanira.

Kada podesim fotoaparat na -1EV kompenzaciju ekspozicije, fotoaparat zatvara blendu za 1 f-stop (na F5.6), dok zadržava brzinu zatvarača koja je prvobitno podešena (1/125 sekundi). Ovog puta ja sam namerno podesio fotoaparat da podekspanira.

Sigurno se pitate zašto bi bilo ko namerno hteo da preekspanira ili podekspanira fotografiju? Zato što postoje situacije kada svetlomer vašeg fotoaparata može da se prevari.

Na primer, uzmimo situaciju u kojoj fotografišete subjekat u sceni koja je puna svetla (plaža po sunčanom danu, ili scena gde je subjekat okružen snegom). U ovim situacijama, ako biste koristili merenje svetlosti koje uzima prosek u čitavoj sceni, vaš fotoaparat bi mogao da bude prevaren da izabere veliku brzinu zatvarača ili malu blendu (pod pretpostavkom da je ISO vrednost nepromenjena), što će za rezultat da da subjekat koji je podekspaniran. Međutim, ako izaberete pozitivnu kompenzaciju ekspozicije, u sledećem snimku glavni subjekat će biti dobro eksponiran - mada će okolina biti preekspanirana.

Drugi primer je scena u kojoj je okolina previše tamna, a fotoaparat određuje ekspoziciju prema manjku svetlosti birajući malu brzinu zatvarača ili veliku blendu (pod pretpostavkom da je ISO nepromenjen), što će za rezultat dati preekspaniranje. Biranjem negativne kompenzacije ekspozicije vi ćete podekspanirati okolinu, ali će glavni subjekat biti dobro eksponiran.

To su samo dve od mnogo situacija u kojima biranje pozitivne ili negativne kompenzacije ekspozicije ima smisla. U stvari, mnogi fotografi koriste braketiranje ekspozicije kada snimaju važnu scenu kako bi osigurali da će bar jedan snimak biti dobro eksponiran.

Napomena: Braketiranje ekspozicije je funkcija fotoaparata koja vam omogućava da napravite seriju od tri fotografije sa jednim okidanjem, gde će prva fotografija koristiti

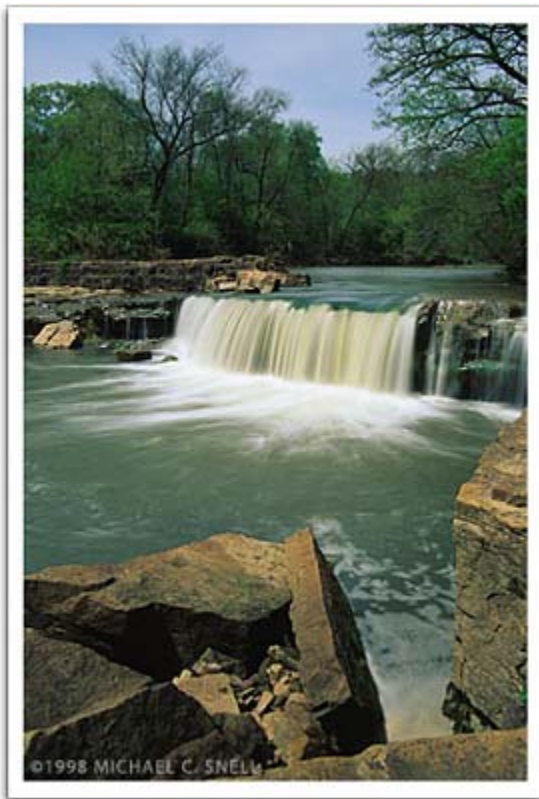
izmerenu ekspoziciju, druga fotografija će koristiti pozitivnu kompenzaciju ekspozicije a treća fotografija će koristiti negativnu kompenzaciju ekspozicije.

Na priloženim slikama možete da vidite praktičan primer primene pozitivne kompenzacije ekspozicije.

Fotografski filteri koje morate da imate

Filteri su se koristili kroz čitavu istoriju fotografije za manipulisanje svetlom koje pada u objektiv fotoaparata pre nego što osvetli film. Postoji ogroman broj filtera u ponudi koji služe za korekciju boja, davanje određene atmosfere fotografiji, ili kreiranje specijalnih efekata.

Crno bela fotografija je tradicionalno koristila nekoliko obojenih filtera kako bi manipulisali bojama predstavljenim na njihovim fotografijama. Sa digitalnom fotografijom, mnogi efekti za koje smo pre koristili filtere sada mogu da se dupliraju u programima za obradu slika, što znači da je većina filtera postala beskorisna. Međutim, postoji nekoliko filtera koji su i dalje neophodni i koje bi trebalo da imaju svi profesionalni i ozbiljni amaterski fotografi.

Tri filtera koje era digitalne fotografije nije uspela da ukloni su polarizacioni filter (cirkularni polarizator), filter neutralne gustine i filter podeljene neutralne gustine.

Polarizacioni filter

Polarizacioni filter se koristi za pojačanje intenziteta boja i uklanjanje odsjaja i refleksija sa objekata. Polarizacioni filter ima dva prstena, jedan se koristi za montiranje filtera na objektiv fotoaparata, dok se drugi koristi za modifikovanje stepena polarizacije. Postoje dve vrste polarizacionih filtera, linearni i cirkularni. Oba imaju istu funkciju, međutim,

mnogi fotoaparati koji koriste autofokusiranje i automatsku ekspoziciju zahtevaju cirkularni polarizacioni filter da bi funkcionisali kako treba. Polarizacija je najizraženija 90 stepeni od sunca i smanjivaće se kako se ugao sa suncem približava vrednosti 0 (ili 180 stepeni). Jedna od najčešćih primena polarizacionog filtera je za kreiranje bogatog, plavog neba.

Međutim, budite oprezni sa polarizacionim filterima. Kako se ugao svetla menja, tako se menja stepen polarizacije. Kada koristite širokougaoni objektiv, videćete kako se smanjuje polarizacija kako se ugao svetla menja duž vašeg vidnog polja. Ovo se najčešće javlja kod objektiva čiji je ugao širi od 28mm.

Filter neutralnog intenziteta

Filter neutralnog intenziteta, ili Neutral Density (ND) filteri imaju samo jednu namenu, a to je da smanje količinu svetla koje pada na objektiv. ND filteri dolaze sa različitim gustinama, a najčešće se koriste oni sa filtriranjem od 1, 2 ili 3 stopa, obično predstavljeni kao 0.3, 0.6, 0.9 ili 2x, 4x, 8x. Oni moraju da budu neutralne boje kako nimalo ne bi menjali boje u slici, mada se to može javiti kod jeftinijih filtera ovog tipa. ND filteri su korisni za dobijanje sporijih brzina zatvarača za određenu blendu, ili za korišćenje veće blende za određenu brzinu zatvarača.

Ovi filteri se pretežno koriste za kreiranje različitih specijalnih efekata. Na primer, ako po sunčanom danu želite da fotografirate vodu tako da ona ne bude zamrznuta u pokretu već da se dobije zamućeni vodeni tok u svoj njegovoj dinamici, moraćete da upotrebite manje brzine zatvarača. Ali pošto je svetao sunčani dan, to će dovesti do preeksponiranja fotografije. Međutim, upotrebom filtera neutralne gustine vi možete da smanjite količinu svetla koje upada u objektiv što će vam omogućiti da i po sunčanom danu koristite male brzine zatvarača i dobijete efekat živog vodenog toka a ne vode zamrznute u pokretu.

Filter podeljenog neutralnog intenziteta

Filteri podeljenog neutralnog intenziteta, ili Split Neutral Density filteri su slični kao filteri neutralnog intenziteta u tome što smanjuju količinu svetla koje dolazi do objektiva, ali se razlikuju po tome što nisu podjednako prevučeni premazom po čitavoj površini. Najčešći filteri podeljenog neutralnog intenziteta su graduirani i postepeno se menjaju od čisto sive do providne sive.

Takođe postoje filteri podeljenog neutralnog intenziteta koji variraju od jednog do drugog proizvođača. Filteri podeljenog neutralnog intenziteta sa tvrdom ivicom su korisni kada fotografirate subjekat sa svetlim područjem koji odjednom prelazi u tamno područje.

Sa duge strane, graduirani filteri su najkorisniji kada imate svetlo područje koje postepeno prelazi u tamno područje. Ovi filteri se prevashodno koriste zato što u teškim uslovima fotografisanja, (kao što je fotografisanje na jutarnjem suncu) razlika između najsvetlijih i najtamnijih poručja može da bude prevelika da bi senzor fotoaparata uspeo da uhvati celokupan raspon tonova. Upotreba filtera podeljenog neutralnog intenziteta

maskira deo svetla u svetlim područjima slike tako da razlika između ekstremno tamnih i ekstremno svetlih područja bude manja.

Filtere možete kupiti u većini ozbiljnih fotografskih radnji i dolaze u različitim veličinama, oblicima i kvalitetama. [B+W](#), [Lee](#), [Singh-Ray](#) i [Cokin](#) prave filtere različitih kvaliteta. Okrugli filteri se izrađuju u veličinama koje se poklapaju sa prstenom za filtere na vašem fotoaparatu, a možete da naručite i pravougaone i kvadratne filtere. Ove vrste filtera koriste držače za filtere i njih je najbolje koristiti sa filterima podeljene neutralne gustine jer vam ovi držači omogućuju da precizno podesite koji delovi slike će biti filtrirani putem pomeanja filtera u držaču gore ili dole. Za digitalne automatizovane fotoaparate, [Cokin](#) pravi držač za filtere koji može da se koristi kada fotoaparat, tojest objektiv nema prsten za montiranje filtera.

Postoji veliki broj filtera na tržištu, ali ova tri filtera su oni koje treba uvek da nosite sa sobom, jer oni su jedini koji daju rezultate koje ne možete da simulirate u programima za obradu slika.

Makro fotografija - male stvari su one koje se računaju

Veliki broj korisnika interesuje makro fotografija, pa smo zbog toga odlučili da ovaj članak posvetimo osnovnim principima makro fotografije i savetima koji će vam pomoći da sami snimate odlične makro fotografije. Sledi članak koji će vam korak po korak objasniti kako se snimaju kvalitetne makro fotografije.

Sigurno ste već videli predivne fotografije koje iz velike blizine i u celosti hvataju lepotu cveta ili insekta. Umetnost fotografisanja iz ekstremno velike blizine se zove makro fotografija. Profesionalni fotografi koriste veoma skupe fotoaparate i opremu kako bi snimili makro fotografije sa ogromnim brojem detalja.

Ali da li ste znali da vaš kompaktni digitalni fotoaparat može da snima izuzetno dobre makro fotografije? Možda ste već primetili ikonu cveta na zadnjem delu vašeg fotoaparata. Ako pritisnete dugme sa ikonom cveta vi ćete aktivirati makro režim rada koji će vam omogućiti da se iz velike blizine fokusirate na vaš subjekat, koji je pre toga bio suviše mali ili izvan fokusa. Vi ćete u makro režimu fotografisanja moći da snimate oštre fotografije sa duplo manje udaljenosti nego u normalnom režimu rada.

To što je makro režim snimanja predstavljen cvetom, to ne znači da je cveće jedino što možete da fotografirate u ovom režimu. Budite kreativni i uzmite za temu vaših makro fotografija neke od sledećih objekata:

- Cveće i insekti
- Ljudsko oko
- Prsti i noge bebe
- Detalji teksture tkanina, drveta ili kamena
- Novčića i markica
- Dokumentovanje serijskih brojeva elektronskih aparata
- Snimanje detalja artikala koje prodajete na aukcijama

Ovo je samo početak. Lista je beskonačna!

Hajde da počnemo. Evo nekoliko saveta za snimanje boljih makro fotografija pomoću vašeg digitalnog fotoaparata:

1. uključite makro režim fotografisanja tako što ćete pritisnuti dugme sa ikonom cveta (ako se ikona cveta pojavi na LCD ekranu fotoaparata onda se nalazite u makro režimu snimanja)
2. Kadrirajte vašu sliku i pritisnite okidač do pola kako biste zaključali ekspoziciju i fokus
3. Ekperimentišite sa uglovima i udaljenošću od subjekta sve dok fokus ne bude oštar na vašem LCD ekranu (ili tražilu)
4. Ekperimentišite sa zumiranjem sve dok ne budete zadovoljni sa perspektivom
5. Pritisnite okidač do kraja kako biste snimili makro fotografiju

Potencijalni problemi i rešenja

Problem: Preeksponirane fotografije

Rešenje: Isključite blic tako što ćete kružiti kroz opcije za blic i izabrati “flash off” - ikona ove opcije izgleda kao precrtana munja

Problem: Podeksponirane fotografije

Rešenje: Pređite na drugu lokaciju ili pojačajte intenzitet svetla u sceni.

Problem: Mutne fotografije

Kada se jako približite subjektu ne samo da će objekat snimanja biti jako uvećan, već će i rizik od pojave mutne slike biti veći, pošto i najmanje pomeranje fotoaparata može da utiče na oštrinu fotografije.

Rešenje: Da biste eliminisali mutnoću u fotografijama, stabilizuje fotoaparat pomoću malog stativa. Takođe možete da upotrebite opciju za odloženo snimanje podešenu na nekoliko sekundi.

Saveti i trikovi

- Postavite lupu ispred objektiva fotoaparata da biste još više približili subjekat. Rezultati mogu da budu stvarno neobični.
- Snimate kapljice vode na cvetu tako što ćete poprskati biljku vodom pre nego što je fotografirate.
- Raspršite jako i direktno svetlo tako što ćete staviti providnu belu plastiku između svetlosnog izvora i subjekta koji fotografirate.
- Reflektujte svetlo u vašu scenu pomoću tanke metalne folije.

Najbolji fotoaparat za makro fotografiju je onaj koji nosite sa sobom. Današnji kompaktni digitalni fotoaparati su toliko mali da lako možete da ih nosite svuda sa

sobom. Ja stalno nosim sa sobom moj mali digitalni fotoaparat. Ko zna, možda ćete me jednom i videti u restoranu kako fotografišem svećnjake, salvete i slične detalje.

Makro fotografija otvara sasvim novi svet fotografskih mogućnosti u kojem je svašta moguće!

Pogledajte oko sebe i počnite da istražujete.

Jednom kada budete naučili da vidite detalje u svakodnevnom, običnim objektima, postaćete zalučeni za makro fotografijom do kraja života.

KAKO DA dobijete meko svetlo od ugrađenog blica fotoaparata

Grubo, nelaskavo svetlo blica vas baca u depresiju? Nema problema! Pronađite kutiju od starog filma i pratite instrukcije da biste brzo i lako kreirali difuzno svetlo za vaš blic.

Pratite instrukcije Flickr korisnika [natuurplaat's](#) i pretvorite kutiju od starog filma u difuzer za blic!

Potrebno je samo nekoliko strateških rezova koji će omogućiti da se kutija navuče na blic i voila! Meko, prelepo svetlo je tu.

Nastavite da čitate i mi ćemo vam pokazati kako da napravite sopstveno meko blic svetlo.

Trebaju vam sledeće komponente:

- Fotoaparat sa iskaćućim blicem
- Bela plastična kutija za film - Mi smo je dobili tako što smo se udvarali prodavačici u lokalnoj fotografskoj prodavnici.
- Lenjir
- Nož sa veoma oštrim sečivom (žiletom)

Izmerite blic

Izmerite širinu vašeg blica i znaćete koliko širok treba da bude prorez na kutiji blica.

Isecite kutiju filma

Pomoću oštrog sečiva, pažljivo isecite deo sa strane kutije filma (prvo skinite poklopac). Napravite otvor malčice veći od širine blica.

Navucite kutiju na blic

Pažljivo navucite kutiju od filma na blic i vratite nazad poklopac kako ne bi spala. Ako je otvor suviše tesan, proširite ga. Ako je suviše labav, malo selotejpa će rešiti problem.

Fotografišite

Izadite napolje i počnite da snimate!

Fotografišete onako kako to i obično radite. Kutija za film će da rasprši i umekša grubo svetlo blica, a vaš fotoapararat će automatski prilagoditi ekspoziciju kako bi nadoknadio smanjenu jačinu blica.

Bićete svačiji omiljeni fotograf čim vide koliko vaše fotografije bolje izgledaju od fotografija onih ljudi koji nemaju vaš fenomenalni difjuzer za svetlo blica!

Pre: Sjajno i grubo

Grubo svetlo blica daje ispranu boju kože i ističe mane.

Posle: Meko i prijatno

Meko svetlo daje prirodnu boju kože i omogućuje prikrivanje mana i nedostataka na licu subjekata.

Izvor: <http://photojojo.com/content>

Kako kvalitet svetla i veličina svetlosnog izvora utiču na kvalitet fotografije

Svetlost i kvalitet svetla predstavlja osnovu i suštinu svih odličnih fotografija. Veliki fotografi znaju kako da čitaju svetlo i manipulišu sa njim tako da služi njihovim fotografskim potrebama i ciljevima. Iako je manipulisanje svetlom izvan finansijskih i prostornih mogućnosti većine fotografa, poznavanje kvaliteta svetla može jako da vam pomogne u vašoj fotografiji. Kvalitet svetla je ključna razlika između odlične i prosečne fotografije. Danas ću kratko da govorim o kvalitetu svetla koji zavisi od veličine svetlosnog izvora.

Softbox za kreiranje mekog difuznog svetla.

Generalno gledano, veći svetlosni izvor u odnosu na subjekt fotografisanja će dati mekše, difuznije i kvalitetnije svetlo sa mekim senkama, mekim svetlim tonovima i malim kontrastom u odnosu na manji svetlosni izvor. Manji svetlosni izvor će dati tvrde, kontrastnije svetlo koje daje oštro definisane senke, veći kontrast i velike površine svetlih tonova i odsjaja. Veličina u odnosu na subjekat je ključna u ovoj tvrdnji.

Mnogi će pomisliti da je po ovome sunce idelan svetlosni izvor pošto je tako veliko. Međutim, iako je fizički sunce veće od bilo kod drugog svetlosnog izvora, ono je veoma mali tačkasti izvor svetla u odnosu na subjekat. Sunce kreira veoma jake, tvrde i usmerene senke i veoma kontrasnte fotografije.

Sa druge strane, oblačni dan daje veoma meko, ravnomerno svetlo sa difuznim senkama. Oblaci se ponašaju kao difuzeri i postaju jedan ogromni svetlosni izvor u odnosu na subjekat fotografisanja. Ako vas je ikada fotografisao profesionalni fotograf u studiju, videli ste ovo u praksi. Najverovatnije su koristili velike kišobrane i soft boxove za kreiranje difuznog svetla i velikih svetlosnih izvora. Ovakva oprema im omogućava da kreiraju meko svetlo i senke koje nas toliko privlače u portretima.

Kako možete da primenite ovo znanje u vašoj fotografiji? Tražite velike svetlosne izvore

kako biste dobili manji kontrast i slike sa mekim svetlom a koristite manje svetlosne izvore za fotografije u kojima želite da svetlo bude tvrdo i usmereno.

Meke, velike svetlosne izvore možete da vam pruži senka drveta, oblačno nebo, ili veliki prozor, ili sa poluspuštenim roletnama, ili sa svetlom koje ne upada direktno. Male svetlosne izvore daje blic i sunce.

Izađite napolje i probajte da primenite u praksi ovo što ste danas naučili. Fotografišite vaš subjekat na svetlom, direktnom suncu i ponovo pod oblačnim nebom. Zapamtite, meko svetlo nije uvek najbolje svetlo, ali ako znate kako da ga identifikujete i kada da ga koristite siguran sam da ćete vrlo brzo početi da pravite kvalitetnije fotografije.

KAKO DA fotografirate portrete

Kao i kod većine drugih pitanja vezanih za fotografiju, i ovde će odgovor da varira, u zavisnosti od toga koji je vaš fotografski stil, fotoaparata koji koristite i vrste portreta koji biste želeli da dobijete. Međutim, postoje određene početne tačke koje su karakteristične za sve portrete i koje će vam pomoći da dobijete dobre rezultate na samom početku kako biste mogli da počnete da eksperimentišete.

Fotografija: [Carolina](#)

Prebacite se na prioritet blende (Aperture Priority Mode)

Kada fotografirate portrete treba da izbegavate sve automatizovan režime rada i da koristite isključivo prioritet blende (aperture priority mode na engleskom). Ovaj režim rada omogućuje fotografima da izaberu blendu sa kojom žele da fotografišu a fotoaparat sam bira brzinu zatvarača koja će dati ispravnu ekspoziciju. Međutim, ako ste iskusni fotograf, onda ćete najverovatnije koristiti manuelni režim rada, u kojem sami podešavate sve parametre fotografisanja. Ali za nas smrtnike, biće sasvim dobar i prioritet otvora blende.

Izaberite veliku blendu za lepe mutne pozadine

Veličina blende koju birate u režimu rada sa prioritetom blende će varirati od jedne situacije do druge i od jednog objektiva do drugog - ali u većini slučajeva počecete sa prilično velikom blendom pošto ćete tako smanjiti dubinu polja u vašim fotografijama. to će vam omogućiti da dobijete lepu zamućenu pozadinu. Generalno gledano, portretni

režim rada radi upravo to. Lepota ovakvog načina fotografisanja je u tome što je vaš subjekat jedini elemenat koji je ostao u fokusu - i koji tak postaje glavna fokalna tačka jer su uklonjeni svi ometajući elementi.

Međutim, imajte u vidu da ako imate veoma brz objektiv biranje maksimalne blende može toliko da smanji dubinu polja daće i neki delovi lica biti zemućeni. Takođe maksimalna blenda može da znači da ne fotografišete sa najvećom oštrinom koju može da da vaš objektiv. Smanjite blendu za jedan ili dva stopa i najverovatnije ćete dobiti malo oštrije fotografije - ključ je u eksperimentisanju, naravno ako imate vremena za njega.

Izaberite malu ISO osetljivost za glatke fotografije

ISO osetljivost koju koristite će varirati u zavisnosti od svetlosnih uslova koji vam stoje na raspolaganju - ali u većini slučajeva, želećete da smanjite veličinu zrna ili šuma u slikama tako što ćete izabrati malu ISO osetljivost, to jest, između 100 i 200 ISO. Glavna stvar o kojoj treba da vodite računa je kako ovo podešavanje utiče na brzinu zatvarača. Ponekad biranje male ISO osetljivosti znači da ćete koristiti bezine zatvarača koje su suviše spore za dobijanje ošte fotografije. Ako je brzina zatvarača suviše mala na ISO vrednosti koju ste izabrali, moraćete da povećate ili blendu ili ISO podešavanje.

Brzina zatvarača

Ako fotografišete koristeći prioritet otvora blende kao što smo vam predložili, brzina zatvarača će se birati automatski nakon što ste izabrali blendu i ISO osetljivost. Međutim, ako izaberete da fotografišete u manualnom režimu rada, moraćete da obratite pažnju na brzinu zatvarača. Pošto se vaš subjekat pomera (čak i ako pokušava da ostane miran) vaša brzina zatvarača treba da bude najmanje 1/60 sekundi ili veća. 1/125 je verovatno najbolja brzina zatvarača, pogotovo ako ne koristite stativ.

Ravnoteža beline

Kao i kod prethodnih faktora, ravnoteža beline koju ćete koristiti i koja će vam biti potrebna će da varira u zavisnosti od uslova u kojima fotografišete.

Režim fokusiranja

Mnogi digitalni fotoaparati omogućuju fotografu da bira između nekoliko režima fokusiranja. Na jednoj strani je Auto Focussing podešavanje koje u većini slučajeva koristi više tačaka fokusiranja kako bi odredilo gde da se fokusira. Na drugoj strani nalazi se ručno fokusiranje kod kojeg fotograf ima potpunu kontrolu. U sredini se često nalazi opcija za fokusiranje na jednu tačku u sceni.

Dok AF podešavanje koje bira između više tačaka fokusiranja u većini normalnih uslova fotografisanja daje dobre rezultate, u nekim situacijama od velike pomoći može da bude mogućnost ručnog fokusiranja ili fokusiranja na jednu tačku. Ja lično volim opciju za

fokusiranje na jednu tačku, pošto mi ona omogućuje da se precizno fokusiram na deo lica koji mi je najinteresantniji, a to su skoro uvek oči subjekta.

Režimi merenja svetlosti

Slično opcijama za fokusiranje, većina digitalnih fotoaparata poseduje više različitih režima merenja svetlosti. Opet ponavljamo, na većini fotoaparata ovi režimi idu od sistema merenja svetlosti sa više tačaka gde se cela scena uzima u obzir prilikom određivanja ekspozicije, pa sve do merenja koje uzima u obzir samo jednu tačku (takozvano spot merenje), gde fotograf može da izabere mali deo slike na osnovu kojeg će biti određena ekspozicija. Ja i ovde često biram spot merenje kada fotografišem portrete - pogotovo kada je subjekat osvetljen od nazad ili kada u sceni postoje svetli i tamni delovi koji mogu da poremete merenje ekspozicije.

KAKO DA fotografirate bolje portrete

Fotografija: [alex_chan](#)

Poziranje ljudi u vašim fotografijama ponekad može da predstavlja pravu noćnu moru. Jednostavna akcija usmeravanja fotoaparata ka osobi može da izazove neugodna osećanja u vašem subjektu. U ovom članku daćemo vam nekoliko saveta koji će vam olakšati proces fotografisanja i omogućiti da snimate bolje fotografije portreta.

Ključ za uspešno poziranje je da osoba izgleda prirodno i opušteno na fotografijama. Neka osoba bude u odnosu sa objektima u sceni umesto da stoji sama. Samo profesionalni modelki znaju kako da stoje u sceni. Naslanjanje na zid, drvo ili fotelju na opušten način obično uklanja tenziju, a i subjekat će izgledati prirodnije.

Izbegavajte poziciju u kojoj je subjekat okrenut direktno ka fotoaparatu. Neka ramena i telo subjekta budu usmerena suprotno od fotoaparata sa licem subjekta neznatno okrenutom prema fotoaparatu. Ovako ćete dobiti prostornost, dubinu i izražajnost, pogotovo ako fotografirate žene. Međutim, pazite da se ne pojave nabori na vratu subjekta.

Kada fotografirate lice iz velike blizine, nemojte da dozvolite da se kontura nosa subjekta seče sa jagodicama, osim ako fotografirate osobu iz profila.

Da biste izbegli pojavu podbratka, neka se subjekat malo nagne prema napred ili fotografirate sa višlje tačke i neka subjekat gleda gore prema vama.

Smešak nije uvek neophodan.

Izbegavajte da kolena osobe budu usmerena direktno ka fotoaparatu. Savijte ih na jednu ili drugu stranu kako biste dobili manje konfrontirajuću i manje izobličenu pozu.

Izbegavajte preterano prikazivanje ruku i nogu. Iz tog razloga preporučuju se dugački rukavi. Neka ruke budu blizu tela, i izbegavajte ekstreme kao što su ruke na kukovima, osim ako vam to nije cilj! Ruke mogu udobno da se smeste u džepove, uz telo ili da budu postavljene jedna preko druge.

Ako snimate par, neka poziraju blizu jedno drugom, okrenuti jedno prema drugom a ne prema fotoaparatu. Takođe mogu malo da nagnu glave jedno prema drugom.

Kada fotografišete grupe, izbegavajte pojavu razmaka između lica koliko je god moguće. Postavite svaku osobu na takav način da njihova lica prirodno formiraju grupu. Zatim ih zamolite da se još više približe jedno drugom. Kreirajte trougao ili piramidu od njihovih lica.

I konačno, ne insistirajte preterano na poziranju. Neka osobe koje snimate budu prirodne. Imajte na umu da svaka osoba ima svoju sopstvenu dinamiku, gracioznost i stil kretanja. Ono što uspeva kod jedne osobe neće uspeti kod druge.

Odvojite dovoljno vremena kako biste dobili najprirodniju, najlaskaviju i najopušteniju pozu za svaku osobu ili grupu koju fotografišete.

Braketirajte vašu ekspoziciju

U ovom savetu govorićemo o prednostima braketiranja ekspozicije. Ako ste napredni amater ili barem malo poznajete fotografiju, onda sigurno koristite manuelni režim rada, ili režim prioriteta blende ili prioriteta brzine zatvarača, pogotovo kada snimate fotografije za koje vam je važno da uđu što je moguće bolje.

Braketiranje je proces namernog podeksponiranja i preeksponiranja subjekta dok istovremeno snimate i fotografiju sa izmerenom ekspozicijom. Glavni razlog za ovakvo fotografisanje subjekta na tri snimka je da dobijete dobru ekspoziciju prilikom snimanja subjekata kod kojih je teško izmeriti tačnu ekspoziciju.

Vi braketiranje možete da uradite ručno, u manuelnom režimu rada tako što ćete menjati ili brzinu zatvarača ili blendu, smanjujući vrednosti u odnosu na izmerenu ekspoziciju. Na primer, ako vaš fotoaparatus kaže da je 1/60 sa f8 tačna ekspozicija, vi možete da snimate tri fotografije, 1/30 sa f8, 1/60 sa f8 i 1/120 sa f8.

Takođe možda na fotoaparatu imate opciju za podešavanje vrednosti ekspozicije. Ako imate ovu opciju, napravite prvi snimak, zatim drugi snimak napravite sa EV vrednošću od -1, a treći snimak napravite sa EV vrednošću od +1. Neki fototaparati imaju i opciju za automatsko braketiranje, koja im omogućuje da naprave tri uzastopna snimka a fotoaparatus će automatski podesiti ekspoziciju umesto vas.

Kako budete sve veštiji sa ekspozicijom, tako ćete moći da braketirate u manjim koracima od 1/2 ili 1/3 stopa.

Braketiranje nije neophodno za svaki snimak, ali kod scena sa problematičnim osvetljenjem, kao što je svetao objekat u sredini koji može da zavara svetlomer fotoaparatusa, ili kada vam je snimak koji pravite važan, braketiranje je najsigurniji način rada.

Ortonov efekat

Programi za obradu slika kao što su Adobe Photoshop, Adobe Photoshop Elements, Gimp i Microsoft Digital Image Suite nude širok raspon alata koji mogu da se upotrebe za kreiranje prelepih fotografija. Mnogi od ovih alata i efekata vodi poreklo iz sveta filmske fotografije. Jedan od tih efekata je i Ortonov efekat.

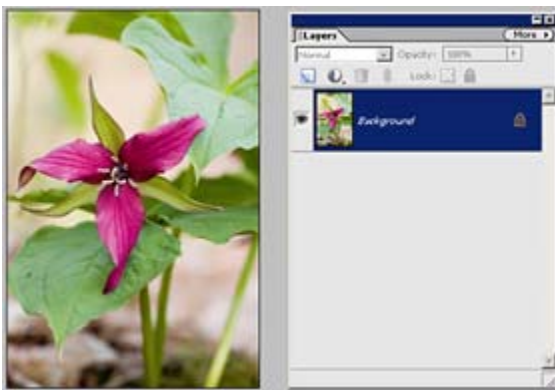
Ortonov efekat je dobio ime po Michael Orton-u koji je prvi upotrebio ovu tehniku spajajući dve fotografije, jednu u fokusu i drugu van fokusa. Freeman Patterson i Andre Gallant su takođe uspešno koristili ovu tehniku u svom radu.

Orton slika se tradicionalno radila pomoću filma gde je prva slika bila oštra i preekspanirana za dva stopa a druga slika je bila izvan fokusa i preekspanirana za jedan stop. Veoma je važno bilo da se koriste stativ za ovaj efekat kako bi se obezbedilo poklapanje dve slike. Nakon toga dve slike su spojene u jednu kako bi kreirale prelepi impresionistički efekat. Ovakvu primenu ove tehnike već smo davno prevazišli. Sa toliko mogućnosti u svetu digitalne fotografije mi sada možemo da dupliramo Ortonov efekat na više različitih načina.

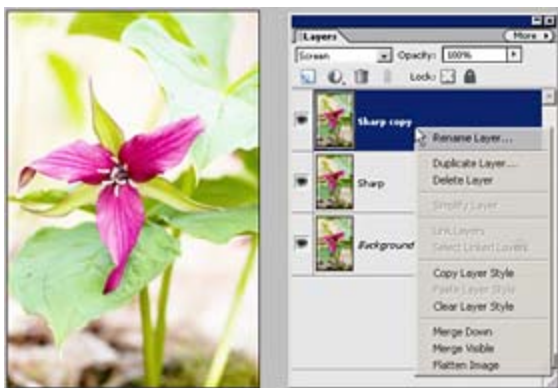
Čistunci mogu da koriste istu tehniku koja se primenjivala i u filmskoj fotografiji, to jest da fotografišu dve slike koje su preekspanirane na isti način, a zatim u programu za obradu slika postave sliku van fokusa iznad slike u fokusu i izaberu Multiply za režim mešanja. Naravno, to znači da ćete uvek morati da napravite dva snimka scene koristeći stativ. Drugi metod je da upotrebite jednu jedinu sliku i slojeve kako biste ovaj efekat primenili na bilo koju sliku u vašoj kolekciji.

Ja ću koristiti Photoshop CS3 u ovoj lekciji ali isti koraci mogu da se primene i u starijim verzijama Photoshopa.

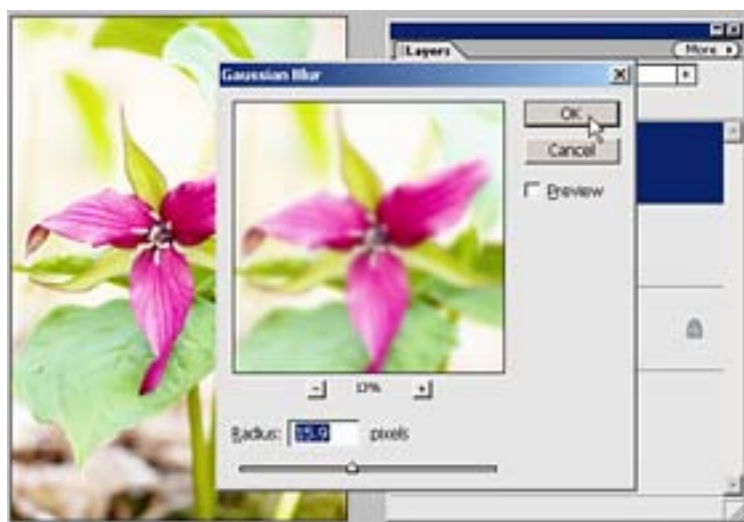
1. Otvorite vašu sliku

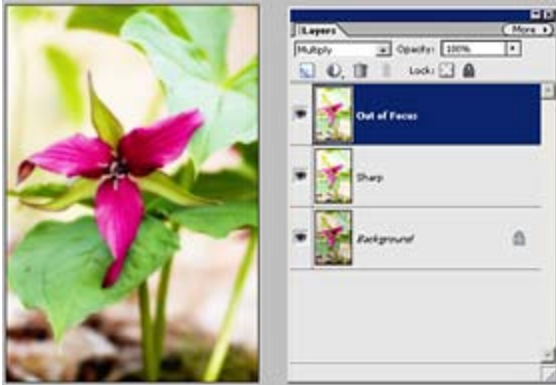
2. Duplirajte Background sloj (desnim tasterom miša kliknite na Background sloj i izaberite Duplicate komandu) i nazovite ga Sharp.
3. Napravite još jedan duplikat Background sloja i nazovite ga Sharp Copy.

4. Promenite režim mešanja (Blending) Sharp Copy sloja na Screen.
5. Sa selektovanim slojem Sharp Copy, desnim tasterom miša kliknite na njega i izaberite komandu Merge Down.
6. Desnim tasterom miša kliknite na sloj Sharp i izaberite komandu Duplicate. Dajte ovom sloju ime Out of Focus.
7. U liniji menija izaberite komandu Filter>Blur>Gaussian Blur.

8. U zavisnosti od rezolucije fotografije na kojoj radite, količina primenjenog zamućenja će trebati da se menja. Koristite takvu vrednost zamućenja da oblici i dlaje budu vidljivi, ali ne i detalji. Za sliku veličine 6 megapiksela, vrednost od 15-16 će biti dosta.
9. Promenite režim mešanja sloja Out Of Focus u Multiply.

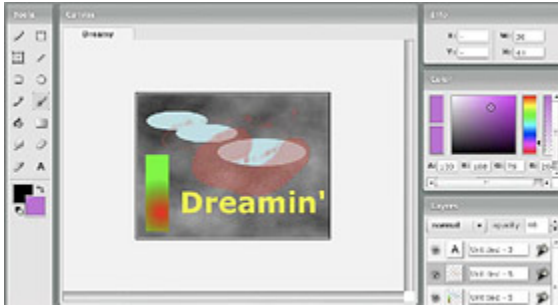

Kada ste završili, možda ćete trebati da podesite neprovidnost Out of Focus sloja i/ili ćete trebati da primenite Levels (ili Curves) sloj podešavanja na Sharp sloj da biste poboljšali efekat. Takođe možete da podesite količinu zamućenja sloja koji je izvan fokusa, kao i svetloću i kontrast. Jednom rečju, primenite sva podešavanja koja su potrebna da bi fotografija bila najbolja što može da bude.

Imajte na umu da ovaj efekat neće podjednako dobro raditi sa svim fotografijama, ali pošto radite digitalno neće vam biti problem da isprobate ovaj efekat na širokom dijapazonu vaših fotografija. Za još primera ovog efekta idite na [Orton flickr.com grupu](#).

KAKO DA onlajn editujete slike

Sa tako mnogo onlajn editora koji se bore za korisnike, siguran sam da će biti mnogo onih koji se bave amaterskom obradom fotografija koji će (ili koji su već) sada mirne duše deinstalirati Photoshop.

Iako onlajn editori slika nisu dostigli nivo koji može da zadovolji profesionalne dizajnere, za korisnike koji se amaterski bave obradom fotografija koje će upotrebiti samo za ulepšavanje svog bloga, ove onlajn aplikacije su sasvim dovoljne.

Sledi opis nekoliko onlajn programa za obradu fotografija.

[Fauxto - Onlajn editor slika sličan Photoshopu](#)

Fauxto je sličan Photoshopu jer u obradi fotografija možete da koristite slojeve, i jedina je onlajn aplikacija za obradu fotografija koja ima ovu mogućnost. Najlepše od svega je što možete da ga koristite preko vašeg web pretraživača i što je potpuno besplatan.

[Picture2Life](#)

Picture2Life jer još jedna aplikacija za editovanje slika onlajn. Pored toga što možete da editujete slike sa vašeg računara, vi možete da editujete i slike koje se već nalaze na Internetu, kao što su slike na MySpace, Flickr, H15, Photobucket i drugim web sajtovima. Sve što treba da uradite je da obezbedite link ka slici i ona će biti importovana u Picture2Life.

[Snapshot](#)

Snapshot vam omogućava da aploudujete sliku sa vašeg računara, ili možete da je otvorite preko URL-a, tojest linka. Ova aplikacija ima mnogo funkcija kao što je importovanje slika putem jednog klika sa mišem, sposobnost da snimi slike u gif, jpg, pdf, png ili tif formatima, neograničeni broj undo (poništanje) i redo (ponovno izvođenje) komandi i još mnogo toga.

[Picnik](#)

Picnik je još jedan online editor koji vam omogućuje da veoma lako editujete sve vaše fotografije koje se nalaze online. Picnik radi direktno sa web sajtovima za postavljanje i deljenje fotografija i omogućuje vam popravku i obradu fotografija putem jednog klika sa mišem.

Pixier.us

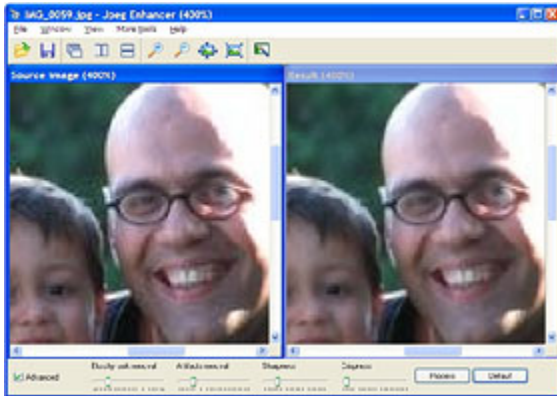
Pixer je još jedna alternativa za vaš desktop program za obradu slika. On vam omogućuje da aploudujete vaše slike i editujete ih online, koristeći funkcije kao što su resize, crop i komande raznih specijalnih efekata.

Takođe možete da pogledate još dva web sajta koji služe za online obradu fotografija tako što ćete kliknuti na dva donja linka.

Adresa: Pixenate

Adresa: MyImager.com

KAKO DA poboljšate kvalitet JPEG fotografija

Ako ste ikada proveli malo više vremena manipulišući JPEG slikama, znate da iako je algoritam za kompresiju JPEG slika veoma efikasan u kreiranju malih fajlova, ta efikasnost ima svoju cenu. JPEG koristi algoritam za kompresiju sa gubitkom, što znači da bi se dobila tako velika kompresija, deo informacija mora da se izbaci iz slike, a rupe koje tako nastaju se ispunjavaju "lažnim informacijama". Naravno, ja sam sada malo pojednostavio čitav proces, ali ovo vam daje neku ideju o tome šta se dešava. JPEG fajlovimogu da se snime sa različitim stepenom kompresije, što znači da možete da dobijete veći kvalitet slike po ceni većeg fajla, ili lošiji kvalitet slike sa mnogo manjim fajlom.

Nakon što snimate fajl sa velikom kompresijom, vi ste u suštini izgubili prethodni kvalitet slike. Jedna od tužnih stvari u vezi JPEG kompresije je to što je taj nedostatak kvaliteta itekako primetan. Umesto da se slika uniformno zamuti, JPEG algoritam kreira "artefakte", krzava i umrljana područja oko delova slike koji imaju oštre ivice ili gradijente.

Iako ne može da vrati kvalitet jako kompresovanim JPEG slikama, [JPEG Enhancer](#) može da izgladi artefakte i kreira sliku koja je mnogo lepša. Ova aplikacija je toliko laka za korišćenje da je to smešno; jednostavno otvorite JPEG sliku koju želite da popravite, podesite klizač filtera u dnu, i pritisnite Process dugme da biste videli rezultate. Nakon što ste sliku podesili po želji, snimate vašu novu sliku i gotovi ste.

JPEG Enhancer je od nedavno besplatno dostupan za preuzimanje, pa šta imate da izgubite?

Adresa: [JPEG Enhancer](#)

KAKO DA pretvorite digitalne fotografije u prelepe grafike

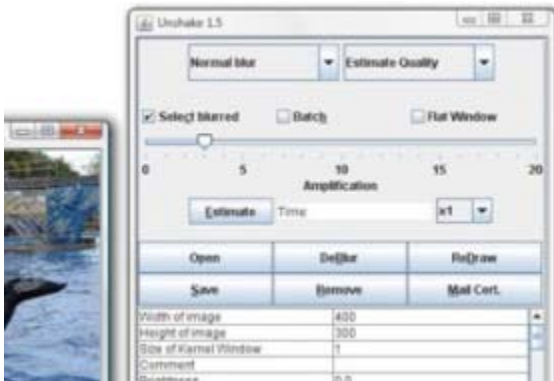

FotoSketcher vam omogućava da kreirate slike koje izgledaju kao da su crtane rukom od strane nekog vrhunskog umetnika. Ako želite da pretvorite portret, fotografiju vaše kuće ili sliku vašeg kućnog ljubimca u crno belu grafiku, onda se nalazite na pravom mestu, jer će FotoSketcher da odradi posao u roku od nekoliko sekundi.

Od vaših skiciranih fotografija vi možete da napravite izvanredne slike koje će biti savršen poklon vašim prijateljima i rodbini, a odlično će izgledati i odštampane na vizitkama ili majicama.

Adresa: [FotoSketcher](#)

KAKO DA izoštrite mutne fotografije

Nema ništa gore nego kada snimate fotografiju nekog događaja koji se dešava jednom u životu samo da biste došli kući i shvatili da je slika mutna jer niste dovoljno stabilno držali fotoaparat.

Ne brinite, postoji nekoliko alata koje možete da upotrebite kako biste uklonili mutnoću iz fotografija. Loša vest je da većina ovih alata nije besplatna. Dobra vest je da smo uspeli da pronađemo jedan koji je besplatan. O njemu ćemo i govoriti u ovom članku.

[Unshake](#) je besplatna Java aplikacija koje ne zahteva instalaciju. Samo je daunlodujte, pokrenite “Launch” prečicu, otvorite mutnu fotografiju, i pritisnite dugme DeBlur. Unshake će da se baci na posao kako bi uklonio najgora zamućenja koja su se javila kada ste fotografisali. Evo kako ovaj program radi:

Unshake analizira sličnosti između susednih piksela u slici, i ako nađe više sličnosti između tačaka nego što se dalo očekivati, on dedukuje šta je krenulo pogrešno i dešifruje podatke kako bi rekreirao originanu scenu.

Rezultati koje sam ja dobio su varirali po kvalitetu, ali u svim slučajevima krajnji rezultat je bio bolji od originala. Kao što možete da vidite na slici gore, vi možete da podesite različite opcije kako biste povećali kvalitet izoštrene slike. U suštini, ako date Unshake-u više vremena za obradu slike (tako što ćete povećati “x1”) će dati bolje rezultate, ali će zato obrada potrajati nekoliko minuta, u zavisnosti od veličine slike.

Adresa: [Unshake](#)

KAKO DA prikazete Exif podatke bilo koje fotografije

Width:	3008px
Height:	2000px
Size of File:	3705.46 KB (3794390 bytes)
Alternate text:	Missing
EXIF Data:	
<input type="button" value="Copy"/>	
Camera Make:	NIKON CORPORATION
Camera Model:	NIKON D70s
Image Date:	2006:10:25 17:02:02
Flash Used:	No
Focal Length:	50.0mm
Exposure Time:	0.0025 s (1/400)
Aperture:	f/8.0
ISO equiv:	200
Light Source:	Shade
Metering Mode:	Matrix
Exposure:	Manual

Samo za Firefox (Windows/Mac/Linux): Prikažite [Exif podatke](#) fotografija koje gledate u Firefox-u - kao što su model fotoaparata, ekspozicija i druge tehničke detalje - pomoću FxIF Firefox ekstenzije. Nakon što je instalirana, kliknite desnim tasterom miša na bilo koju sliku (izgleda da to mora da bude originalna slika - na primer, ne može da bude umanjeni prikaz) i kliknite na Properties. Pored standardnog seta Firefox-ovih parametara slike, FxIF dodaje i Exif podatke.

Sa druge strane, ako ste zainteresovani samo za Exif podatke za Flickr slike, pogledajte da li vam odgovara [Flickr EXIF Decorator Greasemonkey skript](#). FxIF je besplatan i radi svuda gde radi i Firefox.

Adresa: [FxIF](#)

KAKO DA online dodate vizuelne efekte vašim digitalnim fotografijama

[Graphita](#) je besplatni pomoćni program koji je veoma lak za upotrebu. Njegova osnovna namena je dodavanje fotografskih efekata. Možete da napravite da vaše fotografije budu mnogo zabavnije, tako što ćete dodati smešne objekte, beleške, ukrase, oblačiće i još mnogo toga. Sve izmene se prave pomoću intuitivnog drag-and-drop interfejsa. Bogat raspon alata Graphita vam omogućuje da lako dodajete elemente, menjate im veličinu i prilagođavate svakoj pojedinačnoj fotografiji koju ukrašavate. Ovaj proizvod je maksimalno pojednostavljen za potrebe masovne publike.

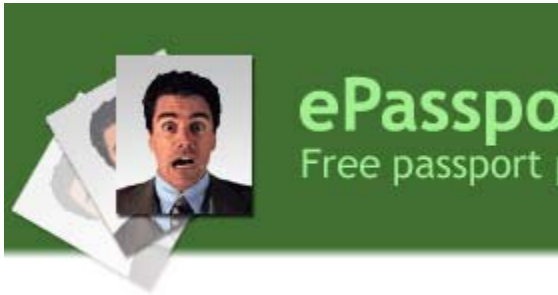
Pored svega navedenog, Graphita nudi korisnicima da biraju između anonimnog i autorizovanog iskustva - čime su želeli da omoguće da ovaj alat bude maksimalno prihvaćen. Trenutno se Graphita nalazi u zatvorenoj beti i izgleda da ne podržava animirane ikone, što bi po meni vredelo implementirati pre nego što zvanično bude lansirana u maju.

Zaključak

LiveStudio je uzeo naše najomiljenije prečice, alate, trikove i fotografske efekte i pretvorio ih u osnovne funkcije ove point-and-click online aplikacije. Program je lak za upotrebu i potpuno je besplatan. Mislimo da su ponuđeni efekti dovoljno interesantni i sigurni smo da ćete nakon malo igranja sa efektima naručiti čaše, majice, razglednice i druge drangulije sa motivom vaših našminkanih fotografija.

Adresa: [Graphita](#)

KAKO DA kreirate fotografije za pasoš kod kuće

Ako imate fotografski štampač kod kuće, vi lako možete da konvertujete bilo koju vašu digitalnu fotografiju u sliku koja ima tačno one dimenzije koje se traže za vaš pasoš. Za to će se postarati servis ePassportPhoto.

Dimenzije fotografija za pasoš su različite od zemlje do zemlje a ovaj alat će se lako postarati za zahteve vezane za dimenzije fotografije u različitim zemljama.

Sve što treba da uradite je da izaberete zemlju a onda odredite da li vam treba fotografija za vizu, pasoš ili za zahtev za dobijanje državljanstva. Zatim aploudujte vašu fotografiju, opsecite je i odmah ćete dobiti niz od 6-8 fotografija koje možete potpuno besplatno da odšampate na kućnom štampaču.

Čak i ako nemate nameru da šampate fotografije na kućnom štampaču, vi ove slike možete da odnesete u fotografski studio i tražite da vam ih oni odšampaju. Naravno, samo u slučaju da na fotografijama koje ste kreirali ispadnete dobro.

Adresa www.epassportphoto.com

KAKO DA konvertujete 2D slike u 3D slike

[Make 3D](#) je izvanredan komad koda koji je razvio University of Stanford, koji transformiše normalnu 2D sliku u 3D sliku. Iako za rezultat nećete dobiti prave 3D slike, 3D efekat koji ćete dobiti je i dalje impresivan. Mi smo testirali skript na nekoliko slika i bili smo zadovoljni dobijenim 3D efektom.

Ne treba da unesete nikakve komande osim što treba da izaberete sliku sa Flickr-a ili vašeg računara i označite je tagom. Skript će automatski da transformiše slike jednu po jednu. Kada program završi dobićete poruku na vašu e-mail adresu o završenoj transformaciji.

Nakon toga korisnici mogu da zumiraju unutra u sliku i napolje, da se pomeraju napred, nazad i gore i dole pomoću tastera strelica.

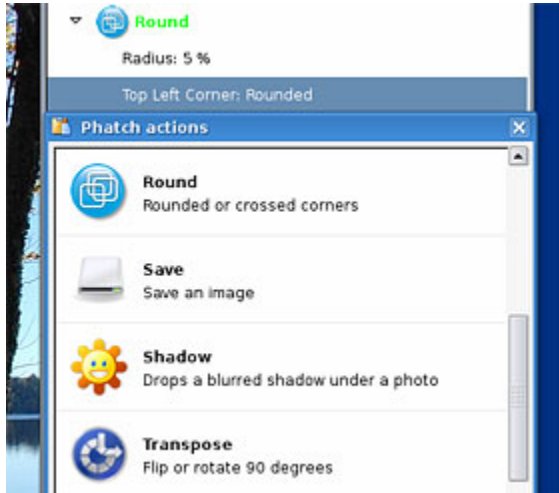
Napomena: Potreban vam je Adobe Shockwave da bi skript mogao da radi.

Šta su oni rekli o svom softveru?

Naš softver koristi revolucionarnu tehnologiju mašinskog učenja. On procenjuje dubinu u slici koristeći algoritam monokularnog viđenja, razvijen 2005. godine. On hvata razne monokularne pokazatelje i uči odnose između različitih delova slike koristeći tehniku mašinskog učenja koja se zove Markov Random Field (MRF). Naš algoritam prvo deli sliku na manje delove i analizira ih na više skala kako bi procenio 3-d lokaciju i 3-d orijentaciju svakog dela.

Više detalja ćete naći [ovde](#).

Grupno obradite fotografije pomoću Phatch-a

Sve platforme: Dodajte senke, kreirajte zaobljene uglove, promenite veličinu i uradite još mnogo toga sa više fotografija pomoću Phatch-a, besplatnog programa za grupnu obradu fotografija. Phatch vodi korisnika kroz proces kreiranja prilagođenih, lista akcija.

Kada je lista akcija definisana, vi možete istovremeno da primenite sve akcije unutar liste na izabrane fotografije. Na primer, lista akcija može da se upotrebi za promenu veličine svih slika u izabranom direktorijumu, zaobljavanje gornjih uglova sa radijusom od 5 piksela i konvertvanje u PNG format.

Phatch je besplatan i postoje verzije za Linux, Windows, i Mac OS X, mada svaka platforma zahteva instaliranje Python okruženja i nekoliko paketa, što je znatno lakše uraditi na Linuxu. Windows korisnici koji ne žele da se petljaju sa dodatnim paketima mogu da pogledaju da li [FastStone Photo Resizer](#) zadovoljava njihove potrebe, a Mac korisnici mogu da isprobaju [Photo Drop](#).

Adresa: [Phatch](#)

Grupno procesirajte slike pomoću Photo Drop-a

Samo za Mac OS X: Promenite veličinu, rotirajte, ili konvertujte veliki broj digitalnih slika istovremeno pomoću Photo Drop-a, malog pomoćnog programa koji vam omogućava da kreirate programibilne droplete za editovanje slika.

Pokrenite Launch Photo Drop i podesite akcije koje želite da izvedete, kao što je rotiranje, uvlačenje, opsecanje, promena veličine, resamplovanje ili dodavanje informacija o autorskim pravima, kao i dodavanje meta informacija, a onda snimite vaš droplet. Zatim, prevucite i pustite bilo koji broj slika na droplet, koji će ih obraditi i snimiti.

Ovo je odličan alat za optimizovanje slika velike rezolucije za slanje putem e-mail-a, promenu veličine grupa slika radi postavljanja na blog i slične namene. Photo Drop je besplatan za preuzimanje (izdržava se od donacija) i postoji samo verzija za Mac.

Adresa: [Photo Drop](#)

KAKO DA zaštitite fotografije pomoću vodenog žiga

Svaki put kada postavite neku vašu fotografiju na Internet vi se izlažete riziku da neko daunloduje vašu fotografiju i odluči da je upotrebi za neki svoj projekat.

[PicMarkr](#) vam omogućuje da postavljanje vaših slika na Internet bude malo bezbednije tako što vam dozvoljava da ugradite vodeni žig po vašoj želji u vaše slike. Čitav proces ugradnje vodenog žiga može da se završi za manje od jednog minuta, a vodeni žig možete da ugradite u pet slika istovremeno. Fotografije možete da aploudujete direktno na web sajt kako bi bile označene vodenim žigom ili možete da ih uvučete sa vašeg Flickr naloga.

PicMarkr nudi tri različite vrste označavanj vodenim žigom: Text watermark, Image watermark, i Tiled watermark. Nakon što je slika označena vodenim žigom ona može da se daunloduje direktno na vaš računar ili da se pošalje na vaš Flickr nalog.

Text Watermark

Text watermark kreira malo parče teksta (možete da izaberete jednu od 8 kombinacija teksta i pozadine) na vašoj fotografiji koje možete da postavite na jedno od devet predefinisanih lokacija. Ovo je odlično rešenje ako želite da stavite vašu URL adresu na fotografiju, ali tekst je prilično mali i u zavisnosti od toga gde ga postavite on lako može da se odseče od strane lopova koji želi da ukrade vašu fotografiju.

Image Watermark

Opcija Image watermark vam omogućava da aploudujete logo ili sliku sa vašeg računara i postavite je na jednu od 9 predefinisanih lokacija. Veličina vašeg logoa zavisi od veličine fajla koji aploudujete, što znači da možete da završite sa prilično velikim vodenim žigom na slici.

Tiled Watermark

Opcija Tiled watermark vam omogućuje da uzmete tekst, ili neku drugu sliku i poredate je preko fotografije, kao što ređate pločice. Sa stanovišta zaštite vaše slike ovo je definitivno najbolje rešenje ali je takođe i najnametljivije jer će korisnici teže moći da uživaju u lepoti vaših fotografija.

Adresa: [PicMarkr](#)

KAKO DA zaštitite vaše fotografije na letovanju

1. Koristite više memorijskih kartica

Ako izgubite vaš fotoaparatus na letovanju ili vam ga ukradu, to će biti dvostruki udarac za vas, pošto ćete izgubiti i fotografije. Međutim, postoji nekoliko načina koji vam omogućuju da minimizirate rizik od gubitka. Mada su ogromne grafičke kartice odlične za skladištenje ogromnog broja fotografija, ako je izgubite to samo znači da ćete izgubiti više fotografija. Zato vam preporučuje mo da upotrebite više manjih memorijskih kartica umesto jedne velike.

2. Nosite laptop sa sobom

Mnogo ljudi ovih dana nosi laptop a oni su naravno odlično sredstvo za kreiranje rezervnih kopija vaših fotografija sa letovanja. Međutim, memojte da čekate da se memorijska kartica napuni - prebacujte fotografije na laptop na kraju svakog dana i nemojte da zaboravite da ih pregledate na laptopovom velikom ekranu. Ako neka važna fotografija nije dobro snimljena možda ćete imati još vremena da je ponovo snimate.

3. Ako nemate laptop nabavite prenosivi drajv

Nemate laptop? A šta je sa prenosivim drajvom za kreiranje rezervnih kopija? Postoji na tržištu nekoliko modela sa ugrađenim čitačima kartica koji vam omogućuju da brzo ilako kopirate sadržaj memorijskih kartica na vaš prenosivi hard disk. Postoje čak i adapteri za neke hard disk zasnovane muzičke plejere koji mogu da čuvaju rezervne kopije vaših fotografija. Sve što vam treba je USB kabl preko kojih možete da ih kopirate na hard disk muzičkog plejera. Niste znali za ovu caku, zar ne?

4. Kreirajte rezervne kopije vaših fotografija u najbližem sajber kafeu

Ako ste čekali da se vaša memorijska kartica skroz napuni, pronađite najbliži sajber kafe i narežite sadržaj memorijske kartice na CD ili DVD. Većina sajber kafea će vam narezati CD ili DVD po prihvatljivoj ceni. Naravno, i narezani disk možete da izgubite, zato ako se nalazite na nekom dugačkom putovanju, ili želite stvarno da budete sigurni da su vaše fotografije na sigurnom mestu, pošaljite disk kući poštom.

5. Napravite dvostruku kopiju vaših fotografija

Konačno, kada dođete kući i kopirate fotografije na vaš računar, napravite još jednu kopiju fotografija na nekom drugom mestu - kao što je kopiranje fotografija na CD, DVD ili na neki drugi računar. Nakon što izbrišete fotografije sa memorijske kartice, one će postojati samo na vašem računaru, zato obavezno napravite još jednu njihovu rezervnu kopiju.

Najbolji Izvori za besplatne desktop pozadine

Prošle nedelje krenuo sam u potragu za novom pozadinom za moj računar. Zadnja dva meseca koristio sam za pozadinu sliku na kojoj je prikazana idilična zimska scena. Pozadina je prelepa, ali smučila mi se iz jednostavnog razloga što kada pogledam kroz prozor jedino što vidim je blato i sivi oblaci. Zato sam odlučio da pronađem nešto novo na dva različita web sajta koji poseduju širok dijapazon interesantnih pozadina. U ovom članku opisacu ova dva sajta, ali voleo bih kada biste se i vi uključili u ovu temu i napisali nam u komentarima gde vi pronalazite pozadine za vaše desktopove.

bAli pre nego što se pozabavimo spomenutim web sajtovima, popričaćemo malo o tome kako su računarske pozadine nastale. Naravno svi vi znate za englesku reč wallpaper (u prevodu tapeta), koja se koristi za označavanje pozadine na ekranu računara, ali kako i gde je počeo ovaj trend? Otišao sam na Wikipediju da sam pronađem odgovor na ovo pitanje, i [evo šta sam pronašao](#):

Prva upotreba pozadine sa preklapajućim prozorima je primenjena u eksperimentalnom kancelarijskom sistemu, Officetalk-u, koji je razvijen 1975. godine u Xerox PARC na Alto-u. Pre tog perioda, kombinacija bele pozadine sa preklapajućim prozorima (na primer, u Smalltalk-u) je bila teška za razaznavanje od unutrašnjosti prozora. Šara upotrebeljena u Officetalk-u je davala 25% sivu, koristeći tačke visoke dva piksela kako bi se izbeglo treperenje na Alto-vom interlejsovanom ekranu. Ista šara je primenjena na Xerox Star-u.

Apple je koristio sličnu sivu pozadinu na svom Lisa računaru i Macintosh-u. Međutim, pošto ove mašine nisu imale interlejsovane ekrane, mogle su da se koriste manje diskretne šare, sastavljene od jednostavnih 2×2 ponavljajućih šara koje su proizvodile 50 % sivu. Uvođenje kolornih monitora u lične računare je dovelo do primene jednobojnih pozadina, a odatle vrlo brzo se stiglo do klasičnih pozadina koje danas koristimo.

Dosta smo filozofirali. Vreme je da se pozabavimo onim zbog čega ste i otvorili ovaj članak.

Social Wallpapering

[Social Wallpapering](#) je opisan kao “napor zajednice da se klasifikuju, rangiraju i distribuiraju slike visoke rezolucije koje se koriste kao računarske pozadine. Kao što već sigurno pretpostavljate, Social Wallpapering ima i svoju društvenu stranu. Posetioci sajta mogu da glasaju za pozadine i da ih ocenjuju kao dobre ili loše. Ono što je pohvalno je to što za razliku od drugih socijalnih web sajtova, ovde ne treba da se registrujete.

Prelazimo na same pozadine. Na Social Wallpapering vi možete da pretražujete pozadine po kategorijama. Postoje razne kategorije koje se kreću od apstraktnih pa sve do televizije

i filma.

Ako niste sigurni kakvu vrstu pozadine želite, vi možete i da ih filtrirate po rangju, po popularnosti i po drugim kriterijumima. Pored toga, možete da ih pretražujete i po rezoluciji monitora koju koristite, bez obzira da li su to standardna rezolucije, widescreen, ili dual monitor postavke.

Još jedna stvar koja mi se sviđa u vezi ovog web sajta je to što ako postavite miša na umanjeni prikaz pozadine, iskočiće polje sa informacijama kao što je veličina, opis, tagovi i tako dalje.

Posetite <http://socwall.com> i pronaći ćete pristojnu selekciju pozadina za vaš računar.

InterfaceLIFT

[InterfaceLIFT](#) je još jedan web sajt koji nudi visokorezolucijske slike za pozadine. Jedna od karakteristika ovog web sajta koja mi se najviše sviđa je to što su pozadine podeljene u kategorije po veličini. Oni nude pozadine sledećih veličina:

- iPhone
- 2560×1600
- 1920×1200
- 1680×1050
- 1440×900
- 1280×800
- Sony PSP
- 1680×1200
- 1400×1050
- 1280×1024
- 1280×960
- 1024×768
- Apple iPod/Sony Mylo

Na njihovoj home stranici pronaći ćete pozadine izlistane i sortirane po datumu dodavanja na web sajt. Pozadine se ne dodaju svaki dan, ali one koje imaju su obično veoma kvalitetne. Barem jedna pozadina se postavlja svakih nekoliko dana.

Vi takođe možete da sortirate pozadine po učestalosti daunlodovanja, po njihovom rangju, po broju komentara, a možete i nasumično da ih pregledate. U zadnjih godinu dana, neke od najboljih pozadina koje sam koristio sam našao na [InterfaceLIFT](#).

Gde vi nalazite pozadine?

Mi znamo da postoji ogroman broj web sajtova sa odličnim pozadinama koje vi koristite, pa zašto nam ne biste pisali o njima u komentarima? Koji su vaši omiljeni web sajtovi za pronalaženje pozadina?

KAKO DA pronađete pozadine tačno određene veličine

Ako ste ikada probali da upotrebite [Google Image Search](#) za pronalaženje pozadina za vaš računar, primetili ste da Google ne nudi opciju za ograničavanje pretrage na slike određene veličine. Na primer vi u rezultatima pretraživanja ne možete da dobijete samo slike veličine 1600 x 1200 piksela. Jedini način da ograničite slike po veličini je da izaberete jednu od sledećih nepreciznih kategorija iz padajućeg menija:

- small images (< 51 x 51, [prema Google-u](#))
- medium images
- large images (> ili = 1024 x 768)

Čak i ako izaberete "large images", opet ćete naći jako puno slika koje ne odgovaraju rezoluciji od 1600 x 1200 piksela. Sada Google nudi novu opciju: "extra large images", koja uključuje samo slike čiji proizvod visine i širine daje vrednost koja je veća od određenog broja. Google nije otkrio koji je donji limit, ali on se najverovatnije kreće negde oko 2,000,000 piksela, što znači da ćete moći da pronađete slike koje imaju sledeće veličine: 6016 x 416, 1024 x 2202, 1100 x 3700.

Ova nova opcija je korisna ako želite da pronađete slike visoke rezolucije, ali i dalje nije dobra ako tražite slike tačno određene veličine u pikselima. Pa kako onda da pronađete pozadine zalaska sunca za vaš računar?

Dodajte "wallpaper" vašem upitu pretraživanja. To će vam omogućiti da filtrirate deo "šuma", ali to takođe možete da eliminiše neke dobre rezultate. Na primer: [sunset wallpaper].

Dodajte "[width] [height]" ili "[width] x [height]" vašem upitu pretraživanja. To funkcioniše zato što imena fajlova mnogih pozadina uključuju informacije o veličini. Na primer: [sunset wallpaper 1600 1200] ili [sunset wallpaper "1600 x 1200"].

Ograničite pretragu na JPG slike tako što ćete dodati "filetype:jpg" vašem upitu pretraživanja.

Ako vas ništa od navedenog ne zadovolji probajte Yahoo Image Search koji poseduje specijalna ograničenja za [slike čija veličina odgovara za pozadine](#), [Live Search](#) koji vam omogućuje da pronađete slike koje se poklapaju sa rezolucijom vašeg monitora, [Exalead](#), mašinu za pretraživanje sa najnaprednijim opcijama, uključujući i ograničenje širine i

visine slika. Flickr takođe poseduje [grupu za pozadine](#) koja uključuje više od 20,000 slika: ne zaboravite da sortirate slike po interesantnosti.

I ako ništa od ovoga ne uspe, upotreba Google Search-a ili [specijalizovane mašine za pretraživanje pozadina](#) možda predstavljaju najbolja rešenja za pronalaženje pozadina.

Upoznajte svet pomoću Flickrvision-a

Flickrvision je web aplikacija koja prikazuje najnovija aploudovanja na popularni servis za deljenje fotografija, Flickr. Dok se zemaljska kugla okreće, fotografije iskaču sa svih kontinenata, prikazujući pejzaže, arhitekturu, ljude, životinje, hranu, i sve drugo što možete da zamislite.

Pošto Flickr koriste ljudi žirom zemaljske kugle, to je takođe odličan alat da se upoznate sa svetom. Stvarno je fascinantno provesti i samo nekoliko minuta gledajući zemlju kako se okreće; primeri fotografija iz različitih zemalja mogu da nam otvore oči jer ćemo otkriti lepotu na mestima o kojima nikada nismo ni razmišljali.

Adresa: [flickrvision](http://flickrvision.com)

KAKO DA šaljete slike na Flickr direktno iz GIMP-a

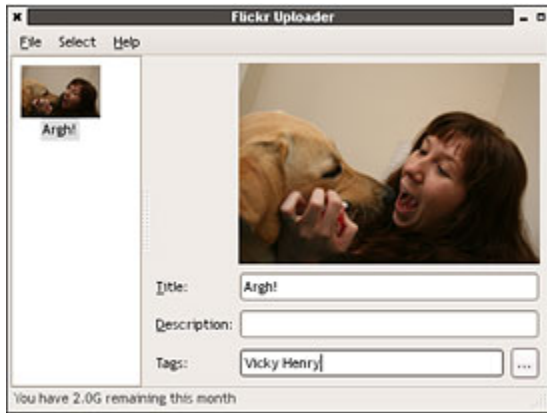

Windows i Linux: Šaljite fotografije koje kreirate u GIMP-u, međuplatformske platformi otvorenog koda za obradu slika, direktno na vaš Flickr ili Picasa-u Web nalog pomoću GimpPublishr-a, GIMP plug-in-a.

Nakon što ste daunlodovali i instalirali plug-in, "File" meni na bilo kojoj slici koju otvorite će vam ponuditi "Publish on Web" opciju, sa linkovima za slanje slika na oba navedena servisa. Plug-in-ov sajt Google Code daje instrukcije za Windows i Linux sisteme, ali ja mislim da će ovaj plug-in da radi i na Mac-u bez ikakvih problema. GimpPublishr je besplatan za preuzimanje.

Adresa: GimpPublishr

Jednostavno aploudovanje na Flickr pomoću Postr-a

Samo za Linux: Aplikacije kao što su [jUploadr](#) su odlične za postavljanje fotografija i editovanje setova fotografija na sajtovima za deljenje fotografija kao što je Flickr, ali njegovo Java jezgro može da uspori i samim tim demotiviše neke korisnike.

GNOME-zasnovana aplikacija Postr je rešenje za postavljanje fotografija koje omogućuje biranje fajlova putem prevlačenje i puštanja, editovanje tagova i opisa, a poseduje i čist i jednostavan interfejs. Postr je besplatan za preuzimanje i radi samo na Linux sistemima. Naći ćete ga u većini skladišta Linux programa. KDE zasnovani Linux korisnici mogu takođe da proveru [Kflickr](#).

Adresa: [Postr](#)

Galerije fotografija za svačiji ukus

Priroda i divljina

[Developing Nature photography by Kimberly J T](#)

Fotografije prirode i divljine, crno bele i u boji. Fotografije mogu da se kupe uramljene ili kao posteri. Neke slike mogu da se odštampaju na razne objekte kao što su kućni aparati i slično.

<http://www.cafepress.com/kjmt>

[Equine Photographers Network](#)

Onlajn resurs za fotografije konja. Direktorijum, galerija, forum i radionica.

<http://equinephotographers.org>

[Free Nature Photo Gallery | Pictures of Nature](#)

Galerija besplatnih fotografija prirode: vilin konjici, pauci, žabe i konji.

<http://www.free-nature-photos.org/>

[Matthew Burrard-Lucas Photography](#)

Web sajt koji prikazuje fotografije sa putovanja oko sveta. Glavni fokus je na fotografijama divljine i prirode. Ovaj fotograf je dobio mnogo prestižne nagrade za svoje fotografije.

<http://www.mattbl.com/>

[Nature Photo Gallery NaturePhotography.org.ua](#)

Web sajt fotografa prirode Alekse Šotova i Olge Stepanec. Sadrži fotografije životinja, pejzaža, zalazaka sunca, izlazaka sunca, kao i scena koje prikazuju život u divljini.

<http://www.naturephotography.org.ua/>

[The Film Strip](#)

Smeštena na Gold Coast-u, Film Strip galerija predstavlja egzibiciju fotografija flore i faune kišnih šuma koje su napravili rezidentni fotograf Cate Badham i njeni studenti.

<http://www.filmstrip.com.au>

[Wolf1964](#)

Biti svedok drugih oblika života.. Ja nalazim mir i zadovoljstvo, kao i svoje mesto u krugu...i veza postaje kompletna.

<http://www.wolf1964.co.uk/>

Arhitektura

[Archimage Architectural Photography](#)

Onlajn portfolio arhitekturne fotografije Anthony Weller-a. Tu ćete naći fotografije aritekture, unutrašnjeg dizajna i konstrukcija.

<http://www.archimage.co.uk>

[Architectural & Commercial Photographer Jerry Swanson](#)

Komercijalni fotograf i fotograf arhitekture koji se specijalizovao u fotografiji za zdravstvene ustanove i bolnice, kao i za fotografije namenjene građevinskom tržištu i tržištu dizajna.

<http://www.swansonphoto.com>

[Clear Sky Images](#)

Slike arhitekture i slike iz vazduha. Iskusni profesionalni fotograf nudi usluge fotografisanja agencijama za nekretnine, građevinskim firmama, hotelima i građevinskoj industriji, sa sedištem u Charlotte NC.

<http://www.clearskyimages.com>

[Newcastle Bridges](#)

Ovaj sajt prikazuje fotografije Newcastle Bridges-a, Tyne and Wear, u Velikoj Britaniji. Fotografije je snimio Stephen Metcalfe, lokalni fotograf. Odštampane fotografije su dostupne za prodaju.

<http://www.newcastlebridges.co.uk>

[Olaf Klyn Photography - Architectural Photography & Interior Photography](#)

Fotograf Olaf Klyn se specijalizovao za arhitekturnu fotografiju. On fotografiše za arhitekte, zatim za časopise koji se bave arhitekturom i unutrašnjim dizajnom, kao i za agencije koje se bave prodajom nekretnina, građevinarstvom, a ponekad i za privatne klijente.

<http://www.olafklynphotography.com/indexuk.htm>

Umetnost

[Vassilis K. Makris - Photographer](#)

Web sajt fotografa Vassilis Makris-a sadrži uzorke i portfolio njegovog profesionalnog i ličnog rada. Biografija, informacije, kontakt i linkovi.

<http://www.vassilismakris.com>

[Jenny Leathes Photographic Artist](#)

Ova galerija slika sadrži umetničke fotografije koje istražuju pejzaže i njihove karakteristike. Mnoge fotografije koje se ovde nalaze su dostupne u ograničenim štampanim serijama.

<http://www.compassrosephotography.com>

[Georgia Originale - Original Artwork by Georgia Hurst](#)

Ekskluzivne štampane fotografije i slike Georgia Hurst-a. Kupite onlajn originalne fotografije i vaučere-poklone, ili kontaktirajte Georgia ako vam trebaju originalna umetnička dela.

<http://www.georgiaoriginale.com/artwork.htm>

[Alaska Art Photos by Alaska Artist Dianne Hendrix](#)

Polarno svetlo, portreti starosjedelaca Aljaske, divlji život Aljaske, morski život, i slike

divljeg Arktika su dostupne u različitim veličinama štampe.
<http://www.artworldplus.com>

[Bettina Zirkle Online](#)

Ona je multimedijalni umetnik koji živi u Filadelfiji i specijalizovala se za teme koje su vezane za krhkost ljudskog tela. Njena istraživanja kože, krvi, sala i tkiva će vas sigurno psihički obeležiti.
<http://www.bettinazirkle.com>

[Contemporary Artist Scarlet Monahan](#)

Fantastičan umetnik, sa velikim talentom i okom za lepotu i estetiku. Njena urošena sposobnost da vizualizuje joj je omogućila da kreira umetnička dela najviših standarda i kvaliteta.
<http://WWW.REDINTHERAIN.COM>

[DaPlastique](#)

Fotografije kreirane pomoću složenih višestrukih ekpozicija su duša i telo umetnosti Adi Da Samraj-a. Tu ćete naći kritike njegovih radova, njegovu biografiju i više od 50 avangardnih radova čiji je on autor.
<http://www.daplastique.com/artist.html>

[David Laudien Photography](#)

Bečki fotograf David Laudien prikazuje na ovom web sajtu svoje probrane radove, kao i eksperimentalne i dokumentarne fotografije.
<http://www.dlaudien.net>

[Found My Focus: Fine Art Photography by Scott A. McMeekan](#)

Ovaj umetnički fotograf iz Illinois-a se bavi temama vezanim za očuvanje prirode i kreiranje čistije životne okoline za sve nas. Priključite se njegovoj borbi za bolje i čistije sutra tako što ćete kupiti neke od njegovih radova.
<http://www.foundmyfocus.com>

[Jim Graham Photography](#)

Graham Studios Inc. je profesionalni studio fotografa Jim-a Grahama koji radi na relaciji između Philadelphia-je i New York-a, i specijalizovao se za fotografisanje ljudi za reklame i časopise.
<http://grahamstudios.com>

[Kazuhiko Yoshino Fine Art Photography](#)

Tranzicija. Cveće na njegovom božanskom putu propadanja u naručju vremena i ponovo oživljeno rukama ove umetnice.
<http://www001.upp.so-net.ne.jp/yos/>

[London Photographer - Christina Quek](#)

Christina Quek je fotograf iz Londona koji se specijalizovao za umetničku fotografiju i

socijalne reportaže.
<http://www.christinaquek.com>

[Marcia Smilack - Reflectionist - Synesthesia and Photography](#)

Marcia Smilack kreira slike nalik akvarelima pomoću svog fotoaparata. Ona fotografiše refleksije u vodi i naziva sebe Reflekcionistom.
<http://www.smilack.com>

[Petatrix - Sensuous Photography - Fine Nude Art](#)

Umetnik i fotograf Petatrix prikazuje gole figure i portrete u senzualnim bojama. Tu ćete takođe naći i crno bele fotografije.
<http://www.petatrix.com>

[The Other Africa](#)

Ovaj web sajt je fotografski projekat koji pokušava da da drugačiju viziju ovog kontinenta. Cilj ovog projekta je kreiranje fotografija koje ilustruju jednu modernu viziju Afričkog kontinenta.
<http://www.theotherafrica.eu>

[The Photography of Joachim Knill](#)

Ovaj web sajt prikazuje polaroide surrealističnog umetnika Joachim Knill-a. Fotografije su napravljene pomoću fotoaparata velikog formata koji je umetnik sam napravio.
<http://www.joachimknill.com>

[Victor Sloan](#)

Irski umetnik i fotograf Victor Sloan kreira umetničke radove koji predstavljaju svojevrsan komentar religije, kulture i politike.
<http://www.victorsloan.co.uk>

[Work Here In Progress \[Photos\]](#)

Fotografi Tao-a. Krenite putem i napravite fotografiju na putu. "Pravi putnik nema fiksirani plan, i nema namere da bilo gde stigne." Lao Tseu.
<http://christophe.lenoble.free.fr>

Crno bela fotografija

[70 Gallery Tokyo Photography](#)

Crno bele fotografije ljudi, prirode, kulture, životinja, pejzaža i okoline puteva u različitim zemljama širom sveta.
<http://www.gallerytokyo.com/>

[A Black and White Photography Portfolio by Paul Politis](#)

Crno bele fotografije Paul-a Politisa. Fotografije ljudi, mrtve prirode, noćne fotografije, studije figura. Fotografije svakodnevnog i svetskog života.
<http://www.paulpolitis.com>

[A Spanish Portfolio](#)

Portfolio sa crno belim fotografijama jednog fotografa iz dana koje je proveo u Španiji.
<http://www.photos-spain.com>

[Celluloid and Silver - Traditional Fine Art Black and White Photography](#)

Umetnička galerija crno belih fotografija, crno bele fotografije i ograničena štampana izdanja.
<http://www.celluloidandsilver.com>

[Deja Vu Photographic by Francis Keating](#)

Crno bela fotografija, umetničke fotografije obnaženih modela, fotografije arhitekture i pejzaža australijskog fotografa Francis-a Keating-a.
<http://www.dejavuphotographic.com>

[Erik van der haas](#)

Lepe erotske fotografije nemačkog umetničkog fotografa Erik-a van der haas-a. On se specijalizovao za industrijske fotografije obnaženih tela i fotografije prirode.
<http://www.vanderhaas.de>

[MoreyStudio - Photography Galleries, Prints, Books, Auctions](#)

Umetničke crno bele erotske fotografije od Craig Morey-a - besplatne galerije fotografija , knjige i aukcijske štampa za kolekcionare.
<http://moreystudio.com>

[Project: Camera Release](#)

Fotografski eksperiment koji još traje. Fotoaparat se seli od jednog fotografa do drugog putujući tako širom sveta.
<http://devileye.net/photo/>

Komercijalna fotografija

[JV Photography / JV Productions - Perth](#)

Postaraće se o svim vašim potrebama za profesionalnim fotografijama. Servisi uključuju fotografisanje venčanja, portrete, komercijalnu fotografiju, novinsku fotografiju i pejzaže. Nalazi se u Perth-u, Zapadna Australija.
<http://www.jvphotography.com.au>

[Kristian Gehradte Photography](#)

Višestruko nagrađivani fotograf sa sedištem u Melbourne-u fotografiše reklame, arhitekturu, biznis, modu, proizvode i venčanja.
<http://www.kgphotography.com.au>

[Noosa Wedding Photographer Divine Photography](#)

Sa sedištem u Noosa obezbeđuje usluge oblastima Sunshine Coast-a , Brisbane-a i Gold Coast-a.
<http://www.divinephotography.biz>

[Rustys Photography - The Studio With A Difference](#)

Specijalizovan za portretnu fotografiju uključujući: bebe, decu, porodice, veridbe, venčanja, pričešća, mature, portfolija modela, kućne ljubimce, arhitekturu i sport.
<http://www.rustysphotography.com>

[Shirrine Ocean Photography Calgary](#)

Obezbeđuje unikatne i klasične fotografije venčanja visokog kvaliteta. Omogućuje vam da se lišite brige o fotografijama venčanja.
<http://www.shuttersugar.com>

[THOMAS Photographics](#)

Let THOMAS Photographics će ispričati nezaboravnu priču o danu vašeg venčanja!
<http://www.thomasphotographics.ca>

[Franci Virant - Photographer](#)

Fine Art Printing Polaroid 4X5, fotografiše modne događaje, lepotu, portrete, stock fotografije i još mnogo toga.
<http://www.francivirant.com>

[Digital Photographers South Africa](#)

Digitalne fotografije visoke rezolucije, uključujući komercijalnu fotografiju, fotografije venčanja, unutrašnjeg dizajna i eksterijera.
<http://www.photographers.co.za>

[Studio@Work Wedding Photography](#)

Profesionalni servis za fotografije i video snimke venčanja u Pretoria, u Južnoj Africi. Pogledajte portfolio fotografa, Karen Randall.
<http://www.studioatwork.co.za>

[David Griffen Photography and Design Cornwall](#)

Slobodni fotograf i dizajner. Fotograf hrane, restorana i života uopšte, kao i dizajner sa sedištem u Cornwall-u. Sajt uključuje listu klijenata i detalje kontakta.
<http://www.davidgriffen.co.uk>

[Artography Wedding Photography](#)

Isplative fotografije venčanja u Woodley Wokingham Reading u Berkshire. Artography fotografije venčanja nude isplativo rešenje za fotografije vašeg venčanja.
<http://www.artography-weddings.co.uk>

[Ashiro - Wedding Photography.](#)

Fotografije venčanja u Velikoj Britaniji i šire. Reportaža i tradicionalni stil. Portreti i fotografije dece.
<http://www.wedding-photography-london.co.uk>

[Beautyworks Wedding Photography by Ima von Wenden](#)

Fotograf venčanja sa osam godina iskustva u modnoj fotografiji nudi različite

tradicionalne i umetničke servise fotografisanja venčanja.
<http://www.photo-weddings.co.uk>

[Commercial Photography by UK Image Makers Stones Imaging](#)

Moda, reklame i digitalna fotografija za komercijalne, industrijske i modne publikacije.
<http://www.commercialfoto.com>

[Creative Images](#)

Obezbeđuje informacije o servisima fotografisanja venčanja. Sa sedištem u North East England obezbeđuje usluge područjima Sunderland, Newcastle i Durham. Uključuje primere fotografija venčanja i albume.
<http://www.creativewed.co.uk>

[inProfile... the photographic work of Mike Halsey](#)

Mike Halsey je komercijalni fotograf koji se specijalizovao za kreiranje visoko kvalitetnih fotografija arhitekture.
<http://www.inprofile.co.uk>

[Jeremy Matthews - Professional London Photographer](#)

Profesionalni londonski fotograf Jeremy Matthews. Komercijalne fotografije i fotografije ljudi, arhitekture, mesta, automobila i pejzaža. Turistička, urbana i arhitekturna reklamna fotografija.
<http://www.jeremymatthews.co.uk>

[KDH Contemporary Wedding Photography](#)

Nudi visoko kvalitetne fotografije venčanja i portretne fotografije u istočnom i zapadnom Sussex-u u Velikoj Britaniji.
<http://www.kdhphoto.co.uk/>

[Liam Sharp Photography](#)

Bez obzira da li se radi o izvlačenju osmeha od biznismena u odboru akcionara ili o ratniku u Africi, Liam već više od dvadeset godina konstantno isporučuje fotografije jednostavnih, poštenih ljudi.
<http://www.liamsharp.com>

[Mick House Photography](#)

Fotografiše pejzaže, venčanja i portrete sa sedištem u Sussex-u i pokriva čitavu Veliku Britaniju.
<http://www.mickhouse.com>

[Peter Arciero Photography](#)

Lepe i kreativne fotografije venčanja i portreta sa sedištem u jugoistočnoj Velikoj Britaniji.
<http://www.petearciero.co.uk>

[Wedding Photographers UK - Russell-Stoneham Photography](http://www.russell-stoneham.com)

Priznati i telentovani fotograf koji se specijalizovao za venčanja i razne događaje. Priča dana i tradicionalne pozirajuće fotografije. Takođe i video.

<http://www.russell-stoneham.com>

[Wedding photography UK - Lee Photographic of York](http://www.leephotoofyork.co.uk)

Zabeležite vaše posebne trenutke na film sa Lee Photographic of York - servisom koji uključuje kvalitetne fotografije venčanja i vrhunske porodične portrete sa sedištem u Velikoj Britaniji.

<http://www.leephotoofyork.co.uk>

[DW Sussman Professional Photographer Panama City Florida](http://www.dwsussman.com)

Specializovan za komercijalnu, arhitektonsku, stock i model fotografiju. Sajt uključuje fotografske savete za početnike i za napredne.

<http://www.dwsussman.com>

[Acuity Image Photography](http://www.acuityimage.com)

Kreiranje portfolija umetnika - obezbeđuje umetnicima digitalne fotografije, slajdove i odštampane fotografije njihovih radova i umetničkih dela za potrebe promocije na web sajtovima, u brošurama, na posterima, na izložbama, u galerijama i na festivalima.

<http://www.acuityimage.com>

[Blake Photography-Event Photography](http://www.blakephoto.com)

Uspešno posluje od 1994. godine. Pokriva sve vrste događaja. Omogućeno štampanje na licu mesta.

<http://www.blakephoto.com>

[Coastal Photography](http://www.coastal-photos.com)

Gulf Coast kompanija koja obezbeđuje fotografske servise za venčanja, familije, grupe i komercijalne klijente.

<http://www.coastal-photos.com>

[Dennis Jourdan Photography, Inc.](http://www.djphoto.com)

Komercijalna fotografija urađena na licu mesta ili u studiju za raznovrsne potrebe reklamiranja, uključujući fotografisanje proizvoda, ljudi i arhitekture za brošure, kataloge, godišnje izveštaje, web sajtove, prikazivanje, pakovanje ili trgovačke sajmove.

<http://www.djphoto.com>

[DiMartino Photography, LLC](http://www.dimartinophoto.com)

Kompletan fotografski servis sa sedištem u području Kansas City-ja, otvoren i za poslove u inostranstvu.

<http://www.dimartinophoto.com>

[Larry Keenan Photography](http://www.larrykeenan.com)

Portfolio nagrađivanog fotografa, Larry Keenan-a, eksperta za viskotehnoške fotografije, biotehnoške fotografije, portrete, proizvode, i fotografije sa specijalnim

efektima.

<http://www.keenans.com>

[Palm Springs Photographer - Scott Campbell Photography](#)

Nagrađivani profesionalni fotograf - specijalizovan za digitalne fotografije venčanja, mode, portreta, događaja, proizvoda, kao i fotografije lepe umetnosti, i sve to po prihvatljivim cenama.

<http://www.scottcampbellphotography.com>

[Paul Hasara Photography of Chicago](#)

Paul Hasara je profesionalni fotograf i grafički dizajner koji kreira reklamne i korporativne identitete uključujući razglednice, vizitke, potpise, naslove, brošure i tako dalje.

<http://www.paulhasara.com/>

[Portrait and fashion photographer Ferenc Ecseki](#)

Po poreklu Mađar, specijalizovao se za lepotu, portrete, modele, portfolija i reklamnu fotografiju. Živi i radi na Havajima a fotografiše po čitavom svetu.

<http://ferenc.biz>

[Riverview Photography New Orleans](#)

Riverview Photography se specijalizovala za fotografije sa seminara i konvencija u New Orleans-u. U poslu je od 1989. godine, i fokusirani su na klijente kao što je McDonald's, ETrade, Johnson & Johnson i Taco Bell.

<http://www.riverviewphotography.com>

[Ron Brewer Photography - Palm Springs Wedding Photography](#)

Albumi fotografija venčanja od Ron Brewer-a iz Palm Springs-a, CA.

<http://www.ronbrewerphotography.com/>

[South Florida Photography](#)

Dopustite Tepin-i da doprinese svojim ženstvenim dodirima i umetničkim ukusom vašim fotografskim uspomenaма sa venčanja.

<http://southfloridaphotography.biz/>

[Vince Tarry Photography](#)

Radi u San Francisco Bay Area kao komercijalni fotograf od 1996. godine. Obezbeđuje servise fotografisanja arhitekture, modnih događaja i venčanja.

<http://vincetarryphotography.com>

Digitalna fotografija

[Art by Doug Dourgarian](#)

Fotografije visokih potpetica i poznatih mesta su glavni subjekti umetnika Doug Dourgarian-a.

<http://www.luxuryartzone.com>

[SearlStudio.com Photographic Art by Stephan Earl](http://www.searlstudio.com)

Digitalna fotografija i digitalna umetnost Stephan Earl-a na kojima dominiraju pejzaži, muzika, erotika i fotografije Gvatemale. Posetite onlajn prodavnicu poklona u kojoj ćete naći razglednice, postere i još mnogo toga!

<http://www.searlstudio.com>

[Alternative Images](http://www.alternative-images.co.uk)

Onlajn portfolio digitalne umetnosti i crno bele fotografije Maggie Bruce.

<http://www.alternative-images.co.uk>

[bizArRTe Digital Imagery & Twisted IRONy Metal Sculpture](http://www.twistedirony.com)

Digitalna umenost podignuta na nove visine. Fotografije koje ćete ovde videti su počele kao normalne fotografije, ali su na kraju postale bizARrTe.

<http://www.twistedirony.com>

[Cambridge in Colour - Photography by Sean T. McHugh](http://www.cambridgeincolour.com)

Noćne i mračne fotografije Kembridž univerziteta u Engleskoj. Tu ćete takođe naći lekcije vezane za digitalne fotoaparate, tehnike i primere slika.

<http://www.cambridgeincolour.com>

[Carla Petretich](http://www.carla146.it)

Galerija digitalnih slika, lekcije i saveti.

<http://www.carla146.it>

[Carlos Sarria](http://carlossarria.awardspace.com/)

Portfolio slika, fotografija i računarski generisanih slika Carlos-a Sarria.

<http://carlossarria.awardspace.com/>

[Nikon D70 - Digital Photography - Smudgeonmylens.com](http://www.smudgeonmylens.com)

Galerija amaterskih fotografija. Onlajn resursi za informacije o fotografiji, digitalnoj fotografiji, Nikonu D70, digitalnim SLR-ovima i tehnikama digitalnog fotografisanja.

<http://www.smudgeonmylens.com>

[Orit Gafni - Digital paint](http://www.gafni-art.co.il/Eng)

Kreator unikatne digitalne umetnosti: Njegove originalne fotografije su obrađene i ponovo kombinovane u Photoshoppu, kako bi na kraju bile konvertovane u novi svet, pun boja i emocija.

<http://www.gafni-art.co.il/Eng>

[Pacific Northwest Images](http://www.pnwimages.com)

Fotografski sajt posvećen fotografiji i fotografskoj opremi. Takođe uključuje forum sa detaljnim i sveobuhvatnim diskusijama vezanim za fotografiju.

<http://www.pnwimages.com>

[Photographs and Digital Manipulation - Czech Dog Photo](#)

Antonin Maly-jev aktuelni projekat uključuje pse različitih vrsta i rasa.
<http://www.antoninmaly.cz/>

[Photops Gallery](#)

Ovaj sajt je posvećen digitalnoj fotografiji. Na ovom sajtu možete da vidite radove tri umetnika.
<http://www.photops.org>

[Photosalsa.com](#)

Galerija fotografija posvećena latinskim plesovima (salsa, merengue, bachata) koje je snimio profesionalni fotograf Anjelika Danyushina.
<http://www.photosalsa.com>

[Rainbow Starshine Productions](#)

Ovaj sajt promovise radove dva umetnik iz Devona; Mike Peakman-a koji se bavi digitalnom fotografskom umetnošću i fotografijom venčanja i Jenny Pymont, umetnikom koji se pretežno bavi portretima životinja i generalnom umetnošću.
<http://www.rainbowstarshine.co.uk>

[Sheila Caim LightScapes - Traditional and Fine-Art Digital Photography](#)

Sheila Caim je fotograf koji izražava lepotu svog sveta kroz poboljšane digitalne fotografije. Svaki odštampani primerak je original.
<http://www.sheilacaim.com>

[vilesilencer Digital Photography](#)

Weblog koji se intenzivno bavi fotografijom. Na njemu ćete naći fotografije iz raznih kutaka sveta, uključujući radove Francesca Willis-a, Stacey Keibler i fotografije autralijske divljine.
<http://vilesilencer.com>

Umetnička fotografija

[FROZEN ZEN Art For The Asian Theme Interior](#)

Umetnička fotografija Claude Peschel Dutombe savršeno će se uklopiti u bilo koji objekat visoke A kategorije. Sve serije reflektuju umirujući Zen ambijent pun topline i kulturnog bogatstva Azije.
<http://www.frozenzen.net>

[Urban Photography](#)

Umetničke fotografije u boji i crno bele koje prikazuju urbane scene i pejzaže.
<http://www.urbanphotography.com>

[Mark Eaton Photography](#)

Umetničke fotografije koje obrađuju teme kao što su vatra, voda, svetlost i priroda.
<http://theeatongallery.com>

[Oneppm Fine Art Photography in Strictly Limited Edition](#)

Kopije - editovane jedanput i nikada više - sa numerisanim sertifikatima dostupnim samo jednoj osobi u milion na čitavoj planeti. Oneppm sadrži 64 radova, najviše. Zatim "dolazi novi, a stari odlazi".

<http://www.oneppm.com>

[Richard James Photographic Editions](#)

Umetnička vizija fotografa i štampara, Richard-a James-a. Kolekcije uključuju: klasične američke automobile, arhitekturu Njujorka, cveće i muzičke instrumente.

<http://rjphotoeditions.com>

[Efikim Gallery](#)

Monohromatska umetnička dela koja obrađuju teme kao što su cveće, pejzaži i infracrvena fotografija umetnika Mike Finley-a.

<http://www.efikim.co.uk>

[J. Mark Griffith Photography](#)

Mark-ov portfolio uključuje Remembrance, fotografije groblja u New Orleans-u i Coastal Defense, fotografije vojnih instalacija na prelazu veka.

<http://www.jmgphotography.com>

[Len Bernstein: Photographic Education](#)

Prilaz umetnosti i životu zasnovan na filozofiji estetskog realizma. Bernstein izlaže fotografije, prikaze i članke. Njegovi tekstovi su objavljeni u Apogee & More.

<http://www.lenbernstein.com>

[LR Photography](#)

Kolekcija umetničkih fotografija Lalit Rastogi. Ovaj londonski fotograf se specijalizovao za erotsku umetničku fotografiju, fotografiju plesa i fotografiju lepote.

<http://www.lr-photography.com>

[Photography Portfolio for Lila Schaffler](#)

Nudi galerije crno belih i kolornih fotografija.

<http://www.lilaschaffler.com>

[Presentable Image Photography](#)

Nancy Greenfield-ine galerije umetničkih fotografija. Uključuje fotografije životinja, arhitekture, flore, perspektive i Zapadne Amerike.

<http://www.nancygreenfieldphotography.com>

[Tahoe PhotoGraphics](#)

Umetničke fotografije područja jezera Tahoe od Adam-a Blankenship-a.

<http://tahoephotoanalytics.net>

[The Cloud Shovellers](#)

Ovaj web sajt se specijalizovao za štampanje i prodaju umetničkih akt fotografija u

ograničenim serijama. Sadrži i kolekciju aktova cirkuskih artista iz Cirque Du Soleil.
<http://www.cloudshovellers.com>

[The Hanging Image](#)

Ove galerije slika uključuju originalne, kreativne fotografije i štampane radove velikog broja umetnika.
<http://TheHangingImage.com>

[Vol-Au-Vent - Fine Art Photography](#)

Vol-Au-Vent galerija vas poziva da istražite privremeni univerzum sa dinamičkim nasumičnim crno belim fotografijama.
<http://www.vol-au-vent.com/>

Razne teme

[D & D Images](#)

Fotografije pejzaža, mora, prirode i pustinja od fotografa Dwain Vermilyea. Sve fotografije su napravljene u Zapadnoj Americi, uglavnom u Oregonu, ali i u Vašingtonu i Arizoni.
<http://ddimagesphotography.com>

[Dube Photos](#)

Različite vrste fotografija od sportskih snimaka pa sve do fotografija životinja. Popust za članove Moose-a.
<http://www.dubephotos.com>

[Eyeflare.com - Travel information and photography](#)

Personalni sajt sa umetničkim fotografijama, fotografijama sa putovanja, portretima i drugim temama. Na ovom web sajtu ćete takođe naći savete za fotografisanje i komentare.
<http://www.eyeflare.com/>

[Photo Galaxy](#)

Pretražujte galerije, postavite vaše fotografije, pridružite se zajednici i još mnogo toga.
<http://www.photogalaxy.com>

[Seymour Photographic](#)

George Collings LRPS ADPS. Cornish fotograf. Sada isključivo radi na fotografijama oblika /tekstura i formi pejzaža u i oko Cornwall-a i na fotografijama drugih žanrova.
<http://www.seymour-photographic.co.uk>

Fotografije morskog života i plaža

[Ben Ellis Photography - Photographer in Cornwall](#)

Sadrži fotografije koje pripadaju različitim žanrovima. Takođe preuzimaju poslove vezane za fotografisanje kuća, promociju biznisa, venčanja, portreta, modnih događaja,

morskog sveta, reportaža i snimanje u studiju.
<http://www.benellisphotography.co.uk>

Priroda i pejzaži

[Bruce McClellan Nature Photography](#)

Pretražujte galerije kolornih fotografija prirode, pejzaža i cveća, koje su dostupne za kupovinu u ograničenim štampanim umetničkim serijama ili za komercijalnu upotrebu.
<http://www.bluerosephoto.com>

[EO Photos landscape and nature photography gallery](#)

Galerije fotografija pejzaža i prirode koje je snimila grupa veoma talentovanih fotografa. Tu ćete takođe naći optimizovanu mašinu za pretraživanje fotografija, portfolija fotografa i štampane fotografije spremne za prodaju.
<http://www.eophotos.com>

[Escaping to Paradise](#)

Fotografije vodopada u Mičigenu i četrnaest drugih država. Fotografije Nick Peeff-a.
<http://www.escapingtoparadise.com>

[Free Nature Pictures](#)

Besplatne fotografije prirode, plaža, šuma, pustinja, životinja i cveća.
<http://www.freenaturepictures.com>

[Andre Gunther Photography](#)

Pretražujte galerije fotografija prirode i gradova snimljenih u SAD-u, Kanadi, Peru-u, Meksiku i Nemačkoj. Preuzmite besplatne pozadine za vaš desktop.
<http://www.aguntherphotography.com/>

[Andrealee Designs Corp 2006](#)

Originalne fotografije koje prikazuju makro snimke cveća. Pored njih tu ćete naći i mnogo drugih kreativnih fotografija i Photoshop umetničkih radova.
<http://www.andrealee.com>

[Astoria Photografpix](#)

Napredne digitalne fotografije Elleda Wilson-a snimljenih na području Astorije, Oregona i okolnih plaža na Severozapadnom Pacifiku.
<http://www.astoria-photografpix.com>

[Australian Landscapes](#)

Ovaj web sajt prikazuje onlajn galerije panoramskih fotografija australijskih pejzaža koji će vam svojom lepotom oduzeti dah. Fotografije pejzaža se nude na prodaju. Sve fotografije je snimio fotograf pejzaža Mark Gray.
<http://www.landscapephotography.com.au>

[Beautiful Pictures of New Zealand by Vonnagy](#)

Otkrijte prelepi novi Zeland kroz umetničke fotografije Mark von Nagy-a.
<http://www.vonnagy.com>

[BN-Images, Landscape Photography by Brian Northmore](#)

Fotografije Brian Northmore-a. Fotografije pejzaža odštampane u monohromatskoj i kolornoj tehnici snimljene u nacionalnim parkovima, kao što su Lakedistrict, Snowdonia, Dartmoor i u Italiji. Fotografije mogu i onlajn da se kupe.
<http://www.bn-images.com>

[BZ Photos-Landscape Photography](#)

Umetničke fotografije pejzaža i prirode. Scenske galerije slika snimljenih u nacionalnim parkovima i područjima Severne Amerike.
<http://www.bzphotos.net>

[Chockstone Photography](#)

Prelepe fotografije pejzaža Australije. Mogućnost kupovine štampanih primeraka fotografija sa isporukom širom sveta.
<http://www.chockstonephotos.com/>

[Christopher Walsh Photography](#)

Galerija fotografija Christopher Walsh-a - specijalizovanog za scenske fotografije pejzaža i divljih životinja u čitavoj Severnoj Americi.
<http://www.christopherwalshphotography.com>

[Dream Weaver DeSigns](#)

Prelepe fotografske čestitke i beležnice odštampane na Strathmore papiru koje se prodaju pojedinačno ili u setovima. Tu ćete takođe naći kvalitetne vinilne nalepnice za kola, kao i dizajn logoa i logotipa za firme.
<http://www.dwde-signs.com>

[Flower Wallpapers.](#)

Nude besplatne dekstop pozadine sa cvećem visokog kvaliteta.
<http://www.flower-wallpapers.com>

[Goldprint Ireland](#)

Scenske fotografije Irskih pejzaža od fotografa TJ Tierney-a.
<http://www.goldenirishlight.com>

[Iain S Byrne, Photography](#)

Izvanredna kolekcija fotografija divljih životinja i umetničkih fotografija snimljenih u SAD-u i Velikoj Britaniji.
<http://www.iainsbyrnephotography.com>

[Inspirational Images](#)

Umetničke fotografije prirode i pejzaža fotografa Ken Hornbrook-a
<http://www.inspirationalphotoimages.com>

[Kate Bailey Photographer](#)

Širok raspon kreativnih fotografija na prodaju, uključujući fotografije ljudi, mesta, prirode, mrtve prirode i još mnogo drugih kategorija. Prihvataju se nove fotografije.
<http://www.katebaileyphotographer.co.uk>

[Konstantin Dikovsky](#)

Umetničke fotografije od Konstantina Dikovsky-ja.
<http://www.dikovsky.com>

Noćna fotografija

[David Baldwin Night Photography](#)

Noćne fotografije pejzaža i arhitekture, često sa astronomskim temama. Web sajt sadrži instrukcioni materijal i linkove ka resursima noćnih fotografija.
<http://www.nightfolio.co.uk/>

Portretna fotografija

[Irina Uriupina Official Site](#)

Prelepi model iz Kijeva, u Ukrajini. Web sajt sadrži modne, glamur i akt fotografije.
<http://uriupina.info>

[Art & Photography by Miki Viola](#)

Miki Viola je italijanski fotograf koji se specijalizovao za portrete dece, porodica i umetničke fotografije figura.
<http://www.mikiviola.it>

[Best Family Photography Tips](#)

Naučite fotografske tehnike snimanja porodica koje koriste profesionalci. Naučite sve što treba da znate o pozama, fotografiji u zatvorenim i otvorenim prostorima, karakteristikama fotoaparata; noćnoj fotografiji i planiranju savršenih porodičnih događaja.
<http://www.best-family-photography-tips.com>

[Creative Concepts Photography](#)

Umetnička i glamur fotografija prelepih evropskih modela, uključujući donji veš, modu, portrete i umetničku fotografiju.
<http://www.KRE8V.com>

[Dallas Portrait Photographer](#)

Nagrađivani fotograf Gail Nogle nudi najbolje u kreativnoj profesionalnoj fotografiji.

Porodični i individualni portreti, umetnička fotografija i još mnogo toga.
<http://gailnoglephoto.com>

[Ezequiel Scagnetti](#)

Profesionalna i novinska fotografija - Evropa - Specijalizovan za portrete, reportaže, studijske i korporativne fotografije. Takođe se bavi fotografisanjem pejzaža, životnih stilova, ljudi, putovanja.
<http://www.ezequiel-scagnetti.com>

[Jean-Michel CLajot Photographer](#)

Novinski fotograf predstavlja svoje fotografske reportaže iz Afrike i Evrope.
<http://www.jmclajot.net>

[Jo Grant Photographer](#)

Tu ćete naći fotografije portreta, dece, porodica i intimnih personalnih portreta. Radi na južnoj obali Engleske i često putuje.
<http://www.jophoto.co.uk>

[Larry Keenan](#)

Fotografska galerija koja predstavlja Larry Keenan-ove čuvene umetničke fotografije Bit Generacije & i antikulturnih ikona, od 1964 godine pa do danas. Sadrži biografije, egzibicije i publikacije.
<http://www.emptymirrorbooks.com/keenan/>

[Linnea Lenkus Fine Art Portrait Studios](#)

Profesional umetnički i portretni fotograf koji se specijalizovao za crno belu i sepija fotografiju sa sedištem u 3 studija u Los Angelesu i Orange County-ju.
<http://www.linnealenkus.com>

[Rudi van Starrex - Photographer Sydney, Australia](#)

Profesional fotograf koji se specijalizovao za događaje, portrete, lepotu i putovanja. Dugo je boravio u Tokiju u Japanu da bi se na kraju vratio u Sidnej u Australiji.
<http://www.vanstarrex.com>

[The Family Room - Portraiture by Jen](#)

Jennifer se specijalizovala za fotografije materinstva, novorođenčadi, beba, dece i porodica. Njen studio se nalazi u Warren-u u Michigan-u. Snima i fotografije na naručenim lokacijama.
<http://www.familyroomstudio.com>

[Victoria Nudes the ART of nude photography.](#)

Victoria Nudes predstavlja neke od najlepših akt fotografija na svetu, uključujući i njene. Prevažodno je zainteresovana za umetnost akt fotografije.
<http://www.victorianudes.com>

Sportska fotografija

[Modernpics.co.uk](http://www.modernpics.co.uk)

Web sajt posvećen modernoj umetničkoj sportskoj fotografiji.
<http://www.modernpics.co.uk>

[Personalized Photo Sports Balls](http://www.PersonalizedSportsBalls.com)

Unikatni personalizovani fotografski pokloni, fotografske sportske lopte i kreativne ideje za poklone. Ovde ćete naći personalizovan poklone za sve situacije.
<http://www.PersonalizedSportsBalls.com>

[Pro Sports Images](http://www.prosportsimages.com)

Fotografije sporta, Nascar-a, Holivuda i koncertne fotografije po veoma povoljnim cenama.
<http://www.prosportsimages.com>

[Thoroughbred Photos](http://www.thoroughbredphotos.net)

Obezbeđuje visoko kvalitetne i jeftine fotografije iz sveta konjskih trka.
<http://www.thoroughbredphotos.net>

[Varsity Photos](http://www.varsityphotos.net/)

Italijanski fotograf Roberto Bernardo se specijalizovao za sportsku akcionu fotografiju u Orange County-ju, Kalifornija.
<http://www.varsityphotos.net/>

Skladišta fotografija za prodaju

[StockVisuals](http://www.stockvisuals.com)

Vaš novi centar za visoko kvalitetne fotografije umetnika snimljene širom sveta po veoma prihvatljivim i konkurentnim cenama. Takođe sadrži veliki broj ilustracija.
<http://www.stockvisuals.com>

[1000BANANAS - Royalty Free Photos](http://www.1000bananas.com)

Više od 45.000 fotografija voća, biljaka i začina.
<http://www.1000bananas.com>

[Absolute Stock Photo](http://absolutestockphoto.com)

Pretražujte više od 17,000 fotografija koje možete da preuzmete nakon kupovine. Takođe nude štampanje fotografija i postere.
<http://absolutestockphoto.com>

[Adobe Stock Photos](http://www.adobe.com/products/creativesuite)

Ovaj servis koji je uključen u Adobe aplikacije vam omogućava da pretražujete više od 230,000 fotografija iz najvećih svetskih skladišta fotografija.
<http://www.adobe.com/products/creativesuite>

[alwaysstock](http://www.alwaysstock.com)

Izvor fotografija i ilustracija koji se razvija velikom brzinom.
<http://www.alwaysstock.com>

[Bristol Cameras](http://www.bristolcameras.co.uk/)

Nude digitalne fotoaparate i fotografsku opremu koja može da se kupi onlajn ili u prodavnicama.
<http://www.bristolcameras.co.uk/>

[Buy Digital Images](http://www.buydigitalimages.com)

Kupujte ili prodajte digitalne fotografije preko onlajn zajednice fotografija i digitalnih slika koja raste i razvija se velikom brzinom. Otvorite besplatni nalog već danas.
<http://www.buydigitalimages.com>

[Call Of The Wild Photo](http://www.callofthewildphoto.com)

Privatna kolekcija visoko kvalitetnih fotografija za web ili za štampanje. Specijalizovani za pejzaže, scene i floru. Bezbedno onlajn naručivanje i trenutno preuzimanje.
<http://www.callofthewildphoto.com>

[ct-graphics Stock Photos & Stock Photo Objects](http://www.ct-graphics.com)

Fotografije visoke i niske rezolucije za privatnu, profesionalnu i komercijalnu upotrebu. Velika selekcija koja može da se pretražuje po ključnim rečima.
<http://www.ct-graphics.com>

[digital ellusions](http://www.digitalellusions.com)

Nudi biblioteku digitalnih fotografija za pozadine uključujući Photoshop PSD fajlove visoke rezolucije i pozadine za web sajtove.
<http://www.digitalellusions.com>

[Elliott Teel Photography](http://www.eteel.com)

Na stotine fotografija sa putovanja po Vašingtonu. Fotografije dostupne za onlajn preuzimanje po prihvatljivim cenama.
<http://www.eteel.com>

[Epictura Stock Photography](http://www.epictura.com)

Epictura nudi veliki broj fotografija i ilustracija. Pretražujte i preuzimajte fotografije visoke rezolucije iz banke fotografija.
<http://www.epictura.com>

[Europepress.com - World of Photography and Journalism](http://www.europepress.com)

Globalni medijski portal koji nudi servise za profesionalce u oblasti novinarstva, televizije, fotografije, novih medija, izdavaštva i komunikacija.
<http://www.europepress.com>

[First Photo Source - Royalty Free](http://www.firstphoto.com)

Fotografije i slike po privatljivim cenama. Digitalni fajlovi koji mogu odmah da se

preuzmu. Moguća kupovina pojedinačnih slika.
<http://www.firstphotosource.com>

[Foto Search Stock Photography](#)

Mašina za pretraživanje više od 50 vrhunskih izdavača digitalnih fotografija i ilustracija.
<http://www.fotosearch.com>

[Free Photo Station](#)

Fotografije apstraktnih tema, arhitekture, računara, tehnologije, voća, prirode i objekata.
<http://www.freephotostation.com>

[Hoover Free Stock Photos](#)

Preuzmite fotografije, teksture i slike za ličnu upotrebu.
<http://www.hooverstock.com>

[if images](#)

Londonska fotografska agencija. Pretraživa biblioteka fotografija sa slikama visoke rezolucije dostupnim za preuzimanje.
<http://www.ifimages.com/>

[Kelly Paal Photography](#)

Izvor za umetničku i inovativnu fotografiju, fotografske klip art-ove i štampane fotografije.
<http://www.kellypaalphotography.com>

[PhotoDrugs - Digital Image Collection](#)

Digitalna kolekcija visoko kvalitetnih fotografija i profesionalnih slika. Besplatna sekcija.
<http://www.photodrugs.com>

Fotografije sa putovanja

[Afghanistan Photos](#)

Ovaj web sajt je namenjen očuvanju nasleđa Avganistana kroz kolekciju starih fotografija Kabul-a, Kandahar-a, Bamiyan-a, avganistanskih kraljeva i istorijskih slika.
<http://www.afghanistan-photos.com>

[Alex Shapiro Photography](#)

Fotografije sa putovanja po Izraelu i još mnogo toga.
<http://photo.intertaxi.co.il>

[Baikal Photos](#)

Galerije fotografija Bajkalskog jezera. Ove fotografije će vam prikazati svu lepotu divljine Bajkalskog jezera, najdubljeg jezera na svetu koje sadrži 20% svetskih rezervi pijaće vode.
<http://www.magicbaikal.ru/album-en/>

[Cuba Pictures](#)

Kolekcija 207 fotografija sa putovanja po Kubi originalnog autora Lonely Planet Cuba.
<http://www.cuba-pictures.com>

[Cyprus Pictures.Net](#)

Fotografije Kipra uključujući zgrade, plaže, morske pećine, obale i još mnogo toga.
<http://www.cypruspictures.net>

[Destination Iceland Enjoy Nature at its Best](#)

Ovde ćete naći informacije o Islandu, koje će vam pogotovo biti korisne ako idete tamo na kampovanje ili skijanje. Dodite i posetite predivnu prirodu Islanda.
<http://www.destination-iceland.com>

[Holiday Photos](#)

Fotografije iz Evrope i informacije sa letovanja.
<http://www.holidayphotos.org>

[New Zealand Photography and Image Galleries](#)

Sadrži slike, informacije sa putovanja, korisne linkove, ankete i još mnogo toga vezanog za Novi Zeland.
<http://www.newzealandphotography.co.nz>

[Old Dubrovnik Photo Gallery](#)

Kolekcije fotografija starog Dubrovnika.
<http://gallery.dubrovnikbedandbreakfast.com/>

[Pacific Pictures](#)

Pacific-Pictures.com sadrži galeriju fotografija David-a Stanley-a, autora Moon Handbooks South Pacific.
<http://www.pacific-pictures.com>

[Photomapia](#)

Čitav svet je udaljen samo jedan klik, na mestu gde fotografija dobija svoje mesto, a mesto svoju fotografiju.
<http://www.photomapia.com/>

[Photos of Cities](#)

Web sajt specijalizovan za panorame devedeset velikih svetskih gradova.
<http://www.photosofcities.com>

[PORTUGAL BOOK - Portugal Travel Photos](#)

Putnički vodič po Portugaliji sa mapama, slikama, fotografijama i važnim informacijama za turiste koji idu u Portugaliju.
<http://www.portugal-book.com>

[Rina Ota | Photography](#)

Onlajn galerija fotografija, ilustracija i dizajna studenta fotografije iz San Franciska Rina Ota, kao i njen profil, kontakt informacije, i još mnogo toga. Besplatne desktop pozadine.
<http://rina-ota.com>

[Ron Mertens' Home Page](#)

Fotografije sa putovanja po Novom Zelandu, Samoi, Irskoj, Kosta Riki, Evropi, Izraelu i još mnogo toga.
<http://www.RonMertens.com>

[South West Ireland](#)

Fotografije Beare, Irska. Irska je čuvena po svojim tradicijama, kulturi i istoriji.
<http://www.tracalee.de.vu>

[the apple gallery](#)

Osvežavajuće nov pristup umetnosti i fotografijama sa putovanja po Irskoj, Indiji, kao i slike umetnika i fotografa Dominique-a Beyens-a.
<http://www.theapplegallery.com>

[The Spirit of Romania](#)

Pokušaj da se digitalno brendiraju Evropske neistražene putničke destinacije.
<http://www.spirit.ro>

[TravelPhoto - Prints and gifts](#)

Prodaja postera, štampe, i poklona sa putovanja širom sveta. Izbor se konstantno povećava i proširuje.
<http://www.travelphoto.fotodock.co.uk/>

[Tripalleries](#)

Fotografije sa putovanja po Peru-u i SAD-u. Web sajt se često ažurira.
<http://www.tripalleries.com/>